

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

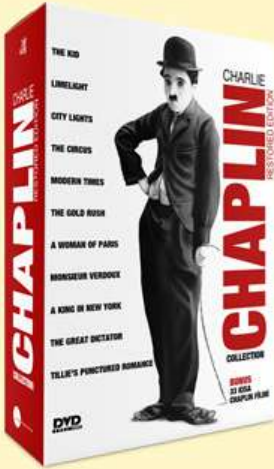

HİÇ DE 'DAYAK YIYECEK' GİBİ DEĞİLLER!
ARKA PENCERE'YLE
"MUTLU YILLAR!"

SEVDİKLERİNİZLE FİMLERİN BÜYÜLÜ ANLARINI YENİ YILDA DA PAYLAŞIN

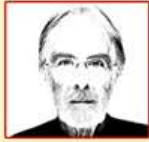

2013'ÜN EN SEVİLEN VİZYON FİMLERİ

EN SEVİLEN 11 FİLMİ VE 33 KISA FİLMİYLE

CHARLIE **CHAPLIN** COLLECTION
RESTORED EDITION

MICHAEL HANEKE Collection

OSCAR' VE ALTIN PALMİYE ÖDÜLLÜ USTA YÖNETMEN
MICHAEL HANEKE'NİN AYAKTA ALKIŞLANAN FİMLERİ

“SİNEMA” DERGİSİ

NEDEN KAPATILDI?

BİRAZDAN 218. SAYISININ İLK SAYFALARINA DALACAĞINIZ ARKA PENCERE DERGİSİNİN YAYIN KURULUNU OLUŞTURAN İSİMLERİN TAMAMININ FARKLI FİLM ZEVKLERİ VAR. HİÇBİRİNİN YAŞAM TARZI DİĞERİNİKİNE BENZEMEZ... YAŞ ORTALAMALARI DA 40'A YAKIN. GÖRSEL

yönetmenimiz Bilgehan Aras tam bir araba tutkunudur, kendisi aynı zamanda çok çeşitli spor dallarının da meraklısıdır. Bir rock müzik âşığıdır, radyoda müzik programı da yapmaktadır. Okan Arpaç, yıllardır çok çeşitli TV kuruluşlarında da çalışmış bir sinema yazarıdır. Çok renkli bir kariyer özeti vardır. Aynı zamanda DJ'dir, özellikle de eski şarkılara duyduğu merak aramızda dillere destandır. Burak Göral sinema yazarlığının yanı sıra 10 yıldır profesyonel senaryo yazarlığı ve hatta eğitimliği yapmaktadır. Grubun şimdilik tek 'baba' olan üyesidir. Murat Özer müzik dinlemiyorsa mutlaka film izliyordur! Ekibin yaşça en büyük üyesidir, esprileri ve kahkahasıyla da dillere destandır! Burçin S. Yalçın yıllarca sektörde pek çok dergi ve grupta çalışmış, yöneticilik de yapmış bir üyemizdir. Hawaii gömleğini giydi mi eşsiz kokteyller hazırlar size, bunu de pek kimse bilmez!

Yani bu beş kişi bir elin beş parmağı kadar birbiriyle uyumlu ama herbiri bir o kadar da birbirinden farklı kişiliklerden oluşmakta. Ama aslında hepimizin tek bir ortak paydası var bir yandan da (tabii ki ölçülemez sinema aşkımız dışında): Hepimiz “Sinema” dergisinden geçtik... Kimimiz ilk yazılarını orada yazmış, kimimiz belli bir zaman aralığında düzenli olarak çalışmış...

“Sinema” dergisi, geçen ay 19. yaşını kutlarken Arka Pencere de oradaydı. Tam 19 yıl, dile kolay... Artık iyice büyümüş, delikanlı çağına gelmiş bir dergiydi... İdari müdürleri, genel yayın yönetmeni, yazarları, muhabirleriyle herkes ne kadar mutlu ve gururluydu o gece... E kolay değildi tabii, yıllardır yanında irili ufaklı pek çok sinema

dergisi de yayın hayatına başlamış ama çeşitli nedenlerle hepsi kapanmıştı... “Sinema” dergisi hep yoluna devam etti.

Evet, çok sinema dergisi geldi geçti Türkiye medyasından... Sadece 2000'li yıllarda bile yaygın medyadan pek çok teşebbüs çıktı. Film+, DVD+, Empire Türkiye ve Total Film dergileri büyük emek ve harcamalarla hazırlanmış dergilerdi. Ama hiçbiri bugünlere gelemedi. Türkiye'deki okuma alışkanlığının yayınları ayakta tutmak konusundaki yetersizliği hep bir sorundu zaten. Medyada en ufak krizlerde ilk gözden çıkarılan yayınlar hep sinema ve sanat dergileriydi zaten, alışkındık... Ama “Sinema” dergisi bu sorundan hep muaf tutulurdu sanki. İnışli çıkışlı bir satış grafiği olsa da, ne kadar el değiştirirse değiştirsin hep korunurdu. Her gelen o dergiyi bir prestij işi olarak ayakta tutardı.

O yüzden geçtiğimiz hafta “Sinema” dergisinin kapatılması, diğer sinema dergilerinin kapatılmasından daha farklı bir refleks içinde barındırıyor aslında. Kalyon İnşaat grubu, Türkiye'nin son yıllarda atağa geçmiş inşaat şirketlerinden biri. Malumunuz TOKİ krallığının baş aktörlerinden de biri! “Sinema” dergisinin de dahil olduğu medya grubunu alır almaz daha ilk gün “Sinema” dergisiyle birlikte altı dergiyi daha kapatıverdi. 19 yıllık bir geçmişi olan dergiyi bir çırpıda bitiriverdi... Dergi ekibi Ocak 2014 sayısını hazırlamış olmasına rağmen, son bir veda sayısı yapmalarına müsaade edilmeden... Sanki büyük bir hınc alır gibi, sanki özel Gezi sayısı hazırladığı için başka bir grup tarafından cezalandırılan “NTV Tarih” dergisi gibi...

Yaşadığımız günler çok büyük olayların, müthiş bir erimenin yaşandığı günler şüphesiz... Sadece siyaset dünyamız değil, kültürümüz, sanatımızın da büyük bir sınavdan geçtiği günler...

Kayıtlara geçsin diye söyleyelim istiyoruz: Biz Arka Pencere ekibi olarak, “Sinema” dergisinin yayın hayatına son verilmesini sadece bir kâr-zarar karşılaştırmasının getirdiği bir sonuç olarak görmüyoruz. Bir kültürsüzleştirme operasyonunun, sanat düşmanlığının bir adımı olarak görüyoruz...

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇIN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** T. ARSLAN, O. ÖZYURT, CUMHUR CANBAZOĞLU, MURAT EMİR EREN, JANET BARIŞ, FIRAT ATAÇ, CEYDA AŞAR, İLHAN YURTSEVER, ESİN KÜÇÜKTEPEPINAR, KAN KARSAN, S. KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Genç Ve Güzel (Jeune & Jolie); Senin Hikayen;
Direniş Günlerinde Aşk (Après Mai); 47 Ronin;
Justin Bieber's Believe; İblisin Oğlu: 13. Vahşet.

19 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

20 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, 20. yılına ayak basan Sinema Dergisi'nin
kapatılması üzerinden çarpıcı tespitlerde bulunuyor.

22 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Modern çağın başyapıtlarından: "Sil Baştan" (Eternal
Sunshine Of The Spotless Mind)... Burak Göral imzasıyla.

24 ESRAR PERDESİ

İlhan Yurtsever, Alman Dışavurumculuğu'nun büyük
ustası F.W. Murnau'yu doğum yıldönümünde inceliyor.

30 TOPAZ

Al Reinert'in 1989 yapımı Oscar adayı belgeseli:
"İnsanlık İçin" (For All Mankind)... Kaan Karsan imzasıyla.

32 İTİRAF EDİYORUM

François Ozon, son filmi "Genç Ve Güzel"i deşifre ediyor
bu söyleşide... Esin Küçüktepepınar imzasıyla.

34 GENÇ VE MASUM

Deniz Tarsus'tan distopik bir bilimkurgu:
"MOD"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

GENÇ VE GÜZEL

★★★★★

ORJİNAL ADI Jeune & Jolie

YÖNETMEN François Ozon

OYUNCULAR Marine Vacth,

Géraldine Pailhas,

Frédéric Pierrot, Fantin Ravat,

Charlotte Rampling,

Johan Leysen

YAPIM 2013 Fransa

SÜRE 95 dk.

DAĞITIM M3 (Filma Ltd.)

FRANÇOIS OZON 15. FİLMİ "GENÇ VE GÜZEL"DE ZAMANE GENÇLİĞİNE KAFAYI YORUYOR. ONLARIN ARAYIŞLARINI, İLGİ ALANLARINI, HAYALLERİNİ, İTİNAYLA, TARAFSIZ İZLİYOR.

YİRMİ YILA YAKINDIR FRANSIZ SİNEMASI'NIN EN SIRADIŞI, EN CESUR İSİMLERİNDEN BİRİ FRANÇOIS OZON; FİLMLERİ DE ÖYLE. PEK AZININ DİLLENDİREBİLECEĞİ HASSAS KONULARDA KORKUSUZCA SEYREDEN SİNEMASIYLA FARKLI BİR SÖYLEMİN

peşinde. Ayrıca, filmografisinde her yıla ortalama bir film gibi Avrupa'nın hiç de alışık olmadığı istatistiğe sahip. Bu bolluğa karşın kalite ile kantite dengesi kaliteden yana ağır basıyor uzun bir süredir.

Ozon bu yılın Mayıs ayında gösterime girmiş 14. filmi "Evde"de (Dans La Maison) olduğu gibi 15. filmi "Genç Ve Güzel"de de zamane gençliğine kafayı yoruyor. Onların arayışlarını, ilgi alanlarını, duruşunu, hayallerini, kalabalık içindeki yalnızlıklarını, demokrat ve anlayışlı olma endişesiyle ürkekleşmiş pasif anne-babaları itinaayla, soğukkanlı, gayet tarafsız izliyor.

"Evde"deki ergeniğe geçiş aşamasındaki iki erkek çocuğun yerine, bu kez baş kahraman güzeller güzeli Isabelle. 17 yaşındaki Isabelle'in 'topless' görüntüleriyle ve göğüslerinin üzerinde hareket eden elin gölgesiyle açılıyor film. Ozon'un 94 dakika sürecek uzaktan dikizleme seansının adeta 'gelecek programı' bu sahne...

Güney Fransa'daki tatil sırasında Felix'le sevişip çabucak bekaretinden kurtuluyor ve hiç memnun kalmadığı bu cinsel deneyimin ardından kente, Paris'e dönüyor genç kızımız. Yaz bitmiş; sonbaharın sıkıcı günleri.

Sempatik, ilginç bir kız değil ama, güzelliğiyle hep ön planda. Anne doktor; ailede üvey baba ile bir de meraklı erkek kardeş var. Ozon'un sürekli hedef bellediği orta sınıfa mensup bir aile. Tiyatro izleme, yemek yerken hazma yardım için klasik müzik ya da keyif anında esrar tüttürme. Etrafta akraba görülüyor; biyolojik baba nerede, bilgi yok.

Kış gelmiş; bir internet sitesi aracılığıyla kendinden yaşça çok büyük erkeklerle otellerde buluşup, anneannesinin adı Lea'yı kullanarak fahişeliğe ve hayatı keşfe başlıyor Isabelle. İnternetle her şey kolay.

Kimi ergenlikten yetişkinliğe geçerken

ÜNLÜ MARKALARIN
MODELLİĞİNİ
YAPTIKTAN SONRA
SİNEMAYA GELEN 23
YAŞINDAKİ FRANSIZ
AKTRİS MARINE VACHT
BU ÜÇÜNCÜ FİLMİNDE
EN CÜRETKAR
SAHNELERDE RAHAT.

uyuşturucuyu ya da içkiyi dener ya; Isabelle ise yaşlılarıyla aşkı, romantik ilişkiyi reddedip direkt fahişeliğe yöneliyor.

Lolitaya ya da çitır eskortlara benzemiyor; tam anlamıyla dişi. Normal hayatında sade, basit bir kız. Sabah evden parkayla, blucinle ayrılıp son dersten sonra, çantasında taşıdığı mavi tayyör, yüksek topuklu ayakkabılar ve annesinin bluzuyla, ağır makyajıyla birkaç yaş büyümüş olarak metro tuvaletinden fırlayıp otellere yollanıyor.

Sonuç olarak zararsız bir deneyim onun için fahişelik, adeta bir oyun. Aynı yöne akan merdivenler, aynı yöne dönen otel koridorları, müşterilere aynı muamele, aynı giyim, aynı para. Her seferinde bildik şeyler ve eve dönüş.

Kader bu ya, zincir bir yerde kırılıyor ve aile sırrı öğreniyor. Ardından önlemler, yasaklamalar, uyarılar... Utanmıyor yaptığından Isabelle; psikolojik tedaviye de evet diyor umursamadan. İlkbahar geliyor ve...

Peki niçin böyle bir işe kalkıştı bu kız? Her şey hormonlarla masumiyetin amansız savaşına bağlanabilir mi; bu kadar basit mi? Belki de çocukluğun bitişine hayıflanmadır; belki babanın eksikliği, belki statü değişikliği isteği ya da yolunu tek başına bulma arzusu. Hepsi olası ama;

kesin olan bu işi para için yapmadığı.

Her şeyi var; bu nedenle ne annesi, ne de seyirci anlam verebiliyor yaptığına. Kimseye anlatmadığı, sadece onu bağlayan bir yol tutturmuş Isabelle; görüntü olarak gayet rahat...

“Gündüz Güzeli”ne (Belle De Jour), “Patlarsam Yanarsın”a (La Boum), “Çalınmış Güzellik”e (Stealing Beauty) kenarından köşesinden uğrayan filmde Ozon seyirciyi serbest bırakıp ‘İsteyen istediğini düşünsün’ diyor ve ‘bir bilen’ rolüne soyunarak kimseyi eleştirmeye kalkışmıyor. Medyanın çok sevdiği ahlaksal sorguya, toplum adına keskin yargılamalara da prim vermiyor. Sosyo-psikolojik yanı belirsiz, düz ve uzaktan gözlemi yeğliyor. Yargılama da yok, çözüm de. Birçok yönüyle belgesel tadında; olan biteni vermekle yetiniyor açıkçası. Seks sahnelerinde bayağılığa, sertliğe, ucuzluğa yer olmaması da etkileyici...

Yönetmen tarafsız; tamam da, film boyunca evin kızı, abla, öğrenci ve akşam üzerleri de fahişe olarak karşısına çıkan Isabelle’in dürtüsünün nedenini bulmaya ısrarlı ve talepkar seyircinin durumu ne olacak? Filmin sonunu bekleyip Charlotte Rampling’in kapıyı biraz aralayacak sözlerine dikkat kesilmelerinde yarar var bizce.

Filmin avantür yanı da güçlü bu arada. Son Cannes Film Festivali’nin yarışma bölümünde gösterilir gösterilmez Altın Palmiye’ye layık görülen, ödüller açıklandıktan sonra da hakkının yendiği konusunda büyük patırtı kopartılan “Genç Ve Güzel”, tüm bunlar yetmiyormuş gibi bir de cesur sevişme sahneleri nedeniyle tutucular tarafından skandal film olarak da damgalanmış durumda. ‘Fahişelik çoğu kadının fantazisidir’ diyen yönetmene feminist tepkisi ve kızgınlığı da cabası.

Bir not daha, hafif film bu demiştik ya; müziği de öyle, ‘hafif müzik’. Dört mevsime dört Françoise Hardy şarkısı eşlik ediyor: 60’lar ile 70’lerden L’Amour d’un garçon, A quoi ça sert, Premiere rencontre ile Je suis moi.

Tabii son olarak başroldeki Marine Vacht’la ilgili de birkaç laf etmek gerek. Bir dolu ünlü giyim ve parfüm markasının modelliğini yaptıktan sonra sinemaya gelen 23 yaşındaki Fransız aktris bu üçüncü filminde en cüretkar sahnelerde bile çok rahat. Laetitia Casta’nın zavıf hali, çok uzaktan da Emmanuelle Seigner.

Marine Vacht gibi bir yeteneği vitrine koyması ve rafine, iyi düşünülmüş sahnelerle Ozon’un çitasını yükseltmesi.

Reşit olmayan fahişeler gibi çok hassas bir konuda, biraz daha sivri anlatım tutturabilirdi.

Total Film

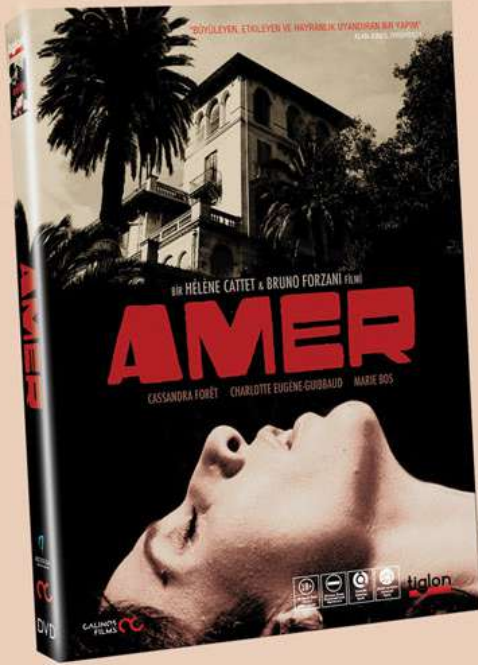
Twitch

Time Out

BİR HÉLÈNE CATTET & BRUNO FORZANI FİLMİ

AMER

"Görsel bir şölen!"

Los Angeles Times

EKSTRALAR: HELENE CATTET & BRUNO
FORZANI'DEN 4 KISA FİLM

CALINOS FILMS

Şimdi Özel Kutusu ile DVD'de!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

SENİN HİKAYEN

YÖNETMEN Tolga Örnek

OYUNCULAR Timuçin Esen,

Selma Ergeç, Nevra Serezli,

Sait Genay, İdil Frat, Başay Okay,

Levent Can, Murat Serezli,

Yeşim Ceren Bozoğlu

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 105 dk.

DAĞITIM Warner Bros.

(TAFF Pictures)

**TOLGA ÖRNEK'İN
YÖNETTİĞİ "SENİN
HİKAYEN", İLK
SAHNESİNDEN
SON ANINA KADAR
TÜRKİYE'NİN MEVCUT
POLİTİK İKLİMİNİ
ÜZERİNDE HİSSEDEN
BİR YAPIYA SAHİP.**

TOLGA ÖRNEK "SENİN HİKAYEN"DE İŞİĞİ KURGUYA TUTUYOR AMA PERDEYE YİNE BELGE YANSIYOR. FİLM ASLEN SON derece sıradan bir ilerleyişe sahip.

Hikayeye göre elimizde çocuk sahibi olmaktan ve sorumluluktan ürken genç bir çift ve tek hayali torununu görmek olan bir ebeveyn var (damadın annesi).

Çiftimizin hayatına aniden bebek girer, bunu kabullenmekte zorlanırlar ama kabullendiklerinde hem kendileri hem de ebeveyn muradına erer.

Lakin film yalnızca basit ve sevimli bir büyüme hikayesinden ibaret değil. Sınıfsal olarak Türkiye'deki mevcut toplumun belirli bir bölümüyle ilgili alttan alta vurguladığı bir endişe ve bir önerme de mevcut.

"Senin Hikayen", ilk sahnesinden son anına kadar Türkiye'nin mevcut politik iklimini iliklerine kadar üzerinde hissedilen bir yapıya sahip. Ele aldığı aile, üst orta sınıfa mensup, modern ve demokratik görüşlere haiz olduğuna kani olduğumuz bir aile. Bunu yaşam tarzlarına dair belirli noktalara sürekli şahit olarak anlıyoruz.

Ailenin gerçek anlamdaki reisi ise Nevra Serezli'nin oynadığı Meral Hanım. Meral Hanım, henüz açılış sahnesinden filmdeki tüm aksiyonu yönlendiren istencini izleyiciyle paylaşıyor. Kanser teşhisi konulan Meral Hanım, "Ama ben daha babaanne olmadım ki" diyor (Gelgelelim film ardından odağını evli çiftimize kaydırıyor ve hikaye burada dağılmaya başlıyor).

Bir sonraki sahnede (ki arada teknik olarak kanımca Örnek gibi yetkin bir yönetmenin filmine yakışmayacak bir jeneriğin ardından) Meral Hanım'ı kanseri görece düzeyde başından savmış, oğlu, gelini ve eşiyle bir rakı masasında görüyoruz. Evladına ve gelinine torun isteğini bu masada da yinelerken, oğlunun, gelininin verdiği tepkilerden arada otoriter bir ilişki olmadığını

ama "evet de diyemiyoruz, kıramıyoruz da" kabili bir ilişkilerinin olduğunu anlıyoruz.

Fakat Meral Hanım'ın torun arzusu, film boyunca önerilen ve bu öneriyi destekleyen unsurlarla "Senin Hikayen" boyunca bize de sirayet ediyor. Adeta Meral Hanım üzerinden film izleyicisinden de hızını alamayarak çocuk ve çocuklar bekliyor.

Yönetmen Tolga Örnek'in yeni filmi "Senin Hikayen", Amerikan Sineması'nın modern örneklerinin de kimi zaman yaptığı bir yöntemle, aslen toplumda zaten yaygın bir oluşu (evlenilir ve çoluk çocuğa karışılır) marjinalize ederken, buna karşı durmayı ise yaygın görüş gibi algılamamızı sağlıyor. Bunun benzerlerini, korku sineması da kullanır. Örneğin dini temalı korku filmlerinde (misal "Şeytan"da), toplumun çoğunluğunda tanrı ve şeytan inancı yokmuş

gibi, buna değil bilime inananlar çoğunluktaymışçasına, şeytan inancı marjinalize edilir, şeytanın varlığına inanmak nadir görülen, devrimci bir eylem gibi sunulur.

Film boyunca, çiftimizin yaşam tarzını en ufak detayına kadar gözlemliyoruz. İkisi de çalışan, ekonomik özgürlüğe sahip, eğitilmiş, pırıl pırıl insanlar olarak çıkıyorlar karşımıza.

Fakat daha en baştan çatışma şu ki, bu gençleri yetiştiren bir nevi bu demokrat gençlerin, bu yaşam tarzının mimarı Meral Hanım (bir yerde Cumhuriyet'in de o altın kuşağı) ölüyor.

En nihayetinde, kendisinin var ettiği bu kuşağın devamı, bir yerde Cumhuriyet'in de devamı olacağından, evlatlarının da evlat yetiştirmesini, kendi görevini devralmasını istiyor.

Filmin temelde çiftin yaşamını bu denli detaylandırmasının da, o yaşam çevresine yerleştiği hepsi birbirine benzeyen, ama bebek konusunda sırasını savmış tiplerin de sebebi aslen bu bir sınıfın üreme ya da 'hayatta kalma' iradesini vurgulayabilmek.

Kanımca komedi yönü, dramatik tarafından çok daha güçlü duran film (ki yönetmen Tolga Örnek'in önceki filmlerinden "Devrim Arabaları" da biraz böyleydi), lafını biraz uzun tutuyor ve temposu ağırlaştıkça, izleyici üzerindeki dramatik etkisi de azalıyor ne yazık ki.

Filmin komedi yükünü çeken sahnelerde kimi taze fikirler mevcut.

Hikaye odak noktasını o kadar değiştiriyor ki sonunda ortada bir odak noktası kalmıyor.

**FİLM BOYUNCA,
ÇİFTİMİZİN YAŞAM
TARZINI EN UFAK
DETAYINA KADAR
GÖZLEMLİYORUZ. İKİSİ
DE ÇALIŞAN,
EKONOMİK
ÖZGÜRLÜĞE SAHİP,
EĞİTİMLİ İNSANLAR.**

DİRENİŞ GÜNLERİNDE AŞK

★★★★

ORJİNAL ADI Après Mai

YÖNETMEN Olivier Assayas

UYUNCULAR Clément Métayer,

Lola Créton, Felix Armand,

Carole Combes, India Menuez

YAPIM 2012 Fransa

SÜRE 122 dk.

DAĞITIM M3 (Kurmaca Film)

**OLIVIER ASSAYAS'IN
KENDİ GEÇMİŞİNDEN
BESLENEN "DİRENİŞ
GÜNLERİNDE AŞK",
KIRLARDA RESİM
ÇİZEN YEŞİL PARKALI
ÇOCUKLARIN
MÜCADELELERİNİ
RESMEDİYOR.**

FRANSA'DA İSYAN, 68 HAREKETİ VE GENÇLİĞİN SOKAĞA ÇIKMASINA DAİR ONLARCA FİLM İZLEMİŞ OLSAK DA, BU KEZ Olivier Assayas'ın yönettiği "Direniş Günlerinde Aşk" ile bize çok daha tanıdık gelebilecek bir durumla karşı karşıyayız. İlk kez, seyrettiğimiz filmi zihnimizdeki görüntülerle tamamlayabileceğimiz bir şey var karşımızda. "Direniş Günlerinde Aşk" tarih, mekan farklı olsa da havasını soluduğumuz direniş günlerinden tanıdık, bildik ve artık kendi tarihimizde de bir yeri olan göstergelerle dolu aslında.

1970'ler Paris yakınlarında bir lisedeyiz, çocuklar derslerde okuduklarından çok daha fazlasını şehirde gece duvarları boyarken yaşıyorlar. Sürecin bir parçası olmak için kendince nedenleri var. Her ne kadar merkezde, Paris'te değilseler de 1968 hareketlerinin etkileri hâlâ dipdiri ve devrim adına kendilerine yontmak istedikleri ne varsa peşinden gitmeye açıklar.

Bir gün arkadaşlarının birinin yakalanıp disipline gitmesiyle birlikte kısa bir süre sonra şehirden uzaklaşmak zorunda kalınca, direnişi başka bir şekilde deneyimleme süreci başlar. Merkezde gördüğümüz Gilles (Clément Métayer) karakteri zaten sevgilisi Laure (Carole Combes) onu bırakıp Londra'ya gittiği için üzgün, birkaç arkadaşı ve yeni sevgili adayı Christine (Lola Créton) ile birlikte İtalya'ya yola çıkarken kaygılarını da yanında taşıyor.

Politika, bir şeyler için direnme her ne kadar hayatlarını kapsasa da, bu sanata eğilimli çocuklar için aşk da bir o kadar önemli. Alain'in (Felix Armand) de bir sahnede belirttiği gibi âşık olan geri kalan her şey bekleyebilir.

İlk bakışta Gilles'in başka şehre gitmek zorunda kalan Laure'nin arkasından gelen Christine'i Laure kadar sevmeyecek olduğunu sanıyorsunuz ama değil. Gilles kirlere uzanıp

Christine'in resimlerini çizdikçe içindeki duygular da gelişiyor. İfadesini kendine saklıyor gibi görünürken aslında durgunluğunda çok derin dalgalar barındıran Christine'in Gilles'e dair soruları ise bir türlü emin olamayışından beslenip çoğalıyor.

Olivier Assayas kamerasıyla gençlerin etrafında dolanırken, politika, estetik ve sinemanın da bir küçük burjuva alışkanlığı olup olmadığı, gerçekleri gösterme ya da estetize etme meseleleri üzerinde gezinmeyi de ihmal etmiyor.

Yönetmenin kendisi film içerisinde üzerine tartıştığı bu sorunsal politika yerine estetiği ön plana alarak kotarmış gibi. Olivier Assayas politikayı estetize ederken üzerlerine saldıran polise başkaldıran, isyan eden gençliğin aslında aşk ve özgürlükte hangi sınırları aşabileceğini

göstermeye çalışıyor.

Filmde direniş sürecinde kapitalist medyanın rolü de mevcut. Gençler, kapitalist medyanın yazdıklarına, gösterdiklerine inanmadıklarında çektikleri filmleri meydanlarda halka gösteriyorlar. Kendilerinin de ifade ettiği gibi bu bilginin yaygınlaşması için özgür bir model. O zamanlar kendilerine özgü kameralarla yola çıkan çocukların bugün ellerinde yaşadıkları her anı kayıt altına alabilecekleri cep telefonları var, süreç değişmiş olsa da direniş ruhu her daim aradan sızmayı başarıyor.

Aşk, arkadaşlık ve politika iç içe geçerek sürerken pastel görüntülerle dolu bir doğanın da eşlik ettiği görsel bir atmosfer çıkıyor karşımıza. Jean Monet tablolarından ödünç alınmış gibi duran ve hareketli kameranın önünde olsa da bir an hareketsiz kalıp donacakmış gibi bir his

uyandıran bu görüntülerle birlikte Gilles'in yaptığı çizimler içiçe geçiyor.

Yönetmen Olivier Assayas'ın kendi geçmişinden beslenen ve dönemin müzikleri ile de renklenen Fransız filmi "Direniş Günlerinde Aşk", kırlarda resim çizen yeşil parkalı çocukların geçmişte yaşadıkları mücadele kadar bizim de yakın zamanda tanık olduğumuz alanı kapsayarak hareket ediyor. Böylelikle hayatta hiçbir şeyin boşuna olmadığını, geçmişin geleceğe uzandığı, 'şimdi'nin de kendini yoktan var edebildiğini görebildiğimiz bir umudu yeniden canlandırıyor.

Dönemin özellikleri, kıyafetleri çok başarılı; böylelikle masalsı bir atmosfer sağlanmış.

Bazı noktalar seyirciyi aydınlatmakta yetersiz, film bittiğinde soru işaretleri tükenmiş olmuyor.

**JEAN MONET
TABLOLARINDAN
ÖDÜNÇ ALINMIŞ GİBİ
DURAN VE BİR AN
DONACAKMIŞ GİBİ BİR
HİS UYANDIRAN
GÖRÜNTÜLERLE
GILLES'İN ÇİZİMLERİ
İÇİÇE GEÇİYOR.**

47 RONIN

YÖNETMEN Carl Rinsch

ÖYUNCULAR Keanu Reeves,

Hiroyuki Sanada, Kô Shibasaki,

Rinko Kikuchi, Tadanobu Asano,

Min Tanaka

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 119 dk.

DAĞITIM UIP

**CARL RINSCH'İN
YÖNETTİĞİ "47
RONIN"IN NEREDEYSE
TAMAMI AÇIK ALANDA
GEÇMESİNE RAĞMEN
BİZİ KAPALI ALANDA
KALMIŞ HİSSETTİREN
BİR YEŞİL EKRAN
KULLANIMI VAR.**

47

RONIN (RONIN: EFENDİSİ OLMAYAN SAMURAY)
EFSANESİ 18. YÜZYILIN BAŞLARINDA JAPONYA'NIN
Tokugawa bölgesinde vuku bulan bir
intikam hikayesiyle şekilleniyor.

Geride bıraktığımız yıllar boyunca, kimi zaman değiştirilerek, kimi zaman yeniden ele alınarak birçok sanat formunda anlatılan efsanenin ana hatları, samuray hikayelerininin olmazsa olmazı sadakat ve onur üzerine kurulu.

Efendileri, üzerine çalınan lekeden dolayı haksız bir biçimde intihara zorlanan ve yeni sıfatları ronini 47 ile çarpan inanç ve kişilik sahibi samurayların haklı intikamını izlemek hiç de fena bir fikir değil aslında. Tabii ki Hollywood'un 'umarsızca katlediş' kuralına bu kadar bağlı kalabileceğini, işin içine cadılar, ejderhalar, biçimsiz yaratıklar ve hiçbir şekilde efsanede yer almayan bir 'melez' katacağını da hesaba katmak gerekiyor.

'47 Ronin'in hikayesi, Japonya'nın hikayesidir' gibi, izleyeceğimiz filmi oluşturan katmanların bir ulus için ne kadar büyük bir önem teşkil ettiğini açık eden, iddialı bir giriş cümlesiyle yola koyulan filmin tamamen İngilizce çekildiğini söylememize gerek yoktur herhalde. "Nereye harcandığını hiçbir zaman anlayamadığımız ve şiştikçe şişen bütçesini, bir de Japonca çekilerek nasıl çıkarsın?" bu noktada doğru bir soru olabilir. Buna ek olarak büyük Amerikan seyircisinin altyazı okumaktan nefret ettiğini de aklımıza getirebiliriz. Yine de -bu konuda alabildiğine açık görüşlü olduğumu belirterek- Keanu Reeves dışındaki bütün oyuncularını Japonlardan oluşan bir kadroyla bu kararı almak hiç iyi olmamış. Henüz filmin içerisine girmeden, ellerindeki kopya kağıtlarından yardım alır gibi ikinci, üçüncü dillerini icra eden kalburüstü Japon oyuncular silsilesiyle karşılaşmak dikkatimizi olabildiğine dağıtıyor.

Bu problemi görmezden geldiğimizi varsayalım. Orman şeytanları tarafından yetiştirildiği, gizemli olduğu, Lord Asano ve kızı Mika tarafından sevildiği için destana dahil olan yarı İngiliz yarı Japon yetim Kai (Keanu Reeves) ana kahramanımız statüsünde. Ancak bu ana kahramanlık onu 'melez' olduğu için kabul etmeyen halk ve samuraylar tarafından kabul görmüyor. Elinden geleni yapmasına, hayatını defalarca tehlikeye atmasına ve harika kılıç kullanma yeteneğine rağmen filmin neredeyse sonuna kadar 'kendini diğerlerine ispatlama' sorunsalının içinde debelenen Kai'ye mümkün merteye anlayışlı davranan 'babacan samuray' Oishi'nin (Hiroyuki Sanada) babacanlığı ise zorunluluktan öteye gidemiyor. Geriye kalan 45 roninin karikatürden hallice duruşlarını da işin için kattığımızda, birbirinden kopuk, bağlantıdan

yoksun, başarmaya çalıştıkları şey için hiçbir vafsa sahip olmayan dağınık bir grup kalıyor elimizde. Takdir edersiniz ki böyle bir tayfayla özdeşleşmek, deveye hendek atlatmaktan daha zor.

Çoğu zaman aptalca davranışlar da ilerlemeyi başaran ekibimizin başına bütün bu işleri saran varlık ise kötü Lord Kira'nın (Tadanobu Asano) sadık hizmetkârı olan bir cadı (Rinko Kikuchi). Kimi zaman beyaz bir kurda, kimiz zaman çirkin bir ejderhaya dönüşebilen, istediği zaman kaybolup, istediği zaman zihin yanılsamalarına sebebiyet veren bir cadının, kör topal ilerleyen roninlerimize neden çelme takmadığı da bir muamma. Çocukça bir hayal gücüyle bile cadıların süpürgesi ve geleceği görebilen küreleri olduğunun garantisini verebilirken, full modifiyeli güzel aktris Rinko

Kikuchi'nin sadece görsel şölen sebebi olarak etrafta salınmasının inandırıcı olmadığı da aşîkar.

Görüntü ve sanat yönetimi konusunda pek falso barındırmayan Carl Rinsch'in yönettiği "47 Ronin" in neredeyse tamamı açık alanda geçmesine rağmen bizi kapalı alanda kalmış gibi hissettiren bir yeşil ekran kullanımı var. 3D'nin en can sıkıcı ayrıntılarından 'karanlığın' bu film özelinde tavan yaptığını söylemek yanlış olmayacaktır. Görme mesafenizin dip yaptığı sahneler perdede neler olduğunu anlamanızı zorlaştırıyor.

A sınıfı Japon oyuncu kadrosu. "Ölüm Oyunu"ndaki (Batoru Rowaiaru) Ko Shibasaki'yi yeniden görebilmek...

B sınıfı bir filmde kabul edilebilecek şeylerin, fazla iddialı tavırlardan dolayı daha da göze batması.

3D'NİN EN CAN SIKAN AYRINTILARINDAN 'KARANLIK' BU FİLMDE TAVAN YAPIYOR. GÖRME MESAFENİZİN DİP YAPTIĞI SAHNELER OLANLARI ANLAMAYI ZORLAŞTIRIYOR.

JUSTIN BIEBER'S BELIEVE

★
YÖNETMEN John M. Chu
OYUNCULAR Justin Bieber, Usher
Raymond, Will i Am,
Ellen DeGeneres
YAPIM 2013 ABD
SÜRE 92 dk.
DAĞITIM Pinema

**BU 'YILDIZ' BİR BAŞARI
GARANTİSİ OLDUĞU İÇİN,
BU 'FİLMİN' YENİDEN
ÇEVİMLERİ DE İKİ YILDA BİR
BEYAZPERDEYE DÜŞÜYOR.**

HOLLYWOOD'UN, 'YILDIZ' SİSTEMİ; BAŞARI YAKALAMIS
FİMLERİN BENZERLERİNİ ÜRETMEYE DAYALI OLAN 'TÜR
filmi' sınıflaması; seyircilerin karakterle
özdeşleşip duygusal bir tatmin yaşaması;
kişisel ve toplumsal inançların, değerlerin
filmlerle pekiştirilmesi gibi sinema endüstrisine
ait ticari zekaya sahip özellikler, müzik
endüstrisinde ve "Justin Bieber's Believe"
belgeselinde de kendini gösteriyor.

Belgesel, posterinde vaat ettiği üzere genç
müziyenin perde arkasındaki gerçek hikayesini
anlatmaktan ziyade, 'gerçeği' şatafatlı bir şekilde
parlatarak başka bir gerçeklik yaratıyor. Belgesel,
bir ikonun daha da ilahi bir noktaya taşınmayı
amaçlıyor ve hedef kitlesi açısından bunu
başarıyor. "Justin Bieber projesinin" başarılı
olması gibi, bu belgesel de Bieber hayranı gençler
için 'duygusal bir tatmin' sağlayarak, mutlu sonlu
Hollywood yapımlarındaki gibi umut, zafer ve
başarıya olan inancı kuvvetlendirmeye
niyetleniyor. Adı üzerinde 'believe' (inanmak)
Justin Bieber'in başarı hikayesinin, kendisine

inanmaktan hiç vazgeçmemesi ve kendisine
inanın hayranları sayesinde bu başarıyı
yakalaması mesajının peşine takılıyor. Tıpkı bir
önceki belgesel, "Justin Bieber: Never Say
Never"daki gibi... Bieber konserine bilet kazanan
genç kızların, Bieber'in dans ekibine seçilen
gençlerin döktükleri gözyaşları da, "inanırsan bir
gün senin de olur" mesajını pompalıyor.

"Justin Bieber's Believe" ticari başarının perde
arkasına ya da Amy Winehouse tarzı bir çöküş
ihtimaline elbette odaklanmıyor. Bu yükselişin
bir inişi olabileceğini tekrarladıkça, o ihtimali
uzaklaştırarak, 'sağlıklı bir beyne sahip olan,
Tanrı'ya inancı kuvvetli, hasta bir kıza ağlayacak
kadar yufka yürekli' bir 'yıldız filmi' yaratıyor. Bu
'yıldız' bir başarı garantisi olduğu için, bu 'filmin'
yeniden çevrimleri iki yılda bir perdeye düşüyor.

Konserlerdeki müthiş sahne tasarımı belgeselin tek
ve en güçlü kozu.

Hayran kızların Bieber'in arabasına saldırdığı an, pekala
bir zombi filmi karesi olabilir.

Altyazı

AYLIK SİNEMA DERGİSİ

ARALIK 2013

Mahmut Fazıl Coşkun'dan
Yozgat Blues

Ercan Kesal ile
Ekran Başında Söyleşi

Çok Hitchcock Bilen Adam:
Ian Haydn Smith

Gezici Festival

Kayıp Bir Dünyada: Saroyan Ülkesi

Kanepeye Çöken Histeri: Köksüz

www.altyazi.net

İBLİS'İN OĞLU: 13. VAHŞET

★
YÖNETMEN Emre Kaya

OYUNCULAR Fevzi Altunbulak,
Burakhan Keyif, Erkan Karadeniz,
Merve Uçar Cangöz, Yiğit Dören

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 83 dk.

DAĞITIM Özen Film
(Zayka Yapım, HFK Yapım)

**EMRE KAYA'NIN FİLMİ,
'TÜRK USULÜ KORKU-
GERİLİM SINEMASI'NIN
ALİŞİLMİŞ BAŞARISIZLIKTAKİ
YENİ BİR ÖRNEĞİ.**

GERİDE BIRAKTIĞIMIZ HAFTANIN POLİTİK GÜNDEMİNİ 'BAKAN OĞULLARI'NIN BELİRLEMESİ DOLAYISIYLA İSTER istemez zihnimizde çağrışımlar yapan, sırf bu nedenle de olsa merak ettiğimiz bir filmde "İblis'in Oğlu: 13. Vahşet". Ancak Özen Film'in artık alışılmış özensizliğinden ötürü basın gösterimi yapılmaması ve seans iptalleri nedeniyle izlemekte hayli zorlandığımızı da baştan belirtelim. Neticede, son yıllarda nicelik olarak gelişme gösteren ama nitelik açısından hep yerinde sayan 'Türk korku sineması'nın bu son örneğinin de yedinci sanatın belli başlı ölçütlerinden çok uzak kaldığını söylemek zorundayız. Bir zamanlar Çakırcalı'nın, Demirci Efe'nin, Yörük Ali'nin silah çatıştırıp yol kestiği Aydın-Ege dağlarında şimdilerde iblislerin ve uşaklarının kol gezdiği iddiasında, Emre Kaya'nın ilk filmi "İblis'in Oğlu: 13. Vahşet".

'Wild Nelson' adında, memleketinde üvey babasını ve annesini öldürdükten sonra ülkemize kaçıp dağ başında tekinsiz bir dağ evinde yaşamaya başlayan yabancı, yöre köylülerine

korku salmaktadır, çünkü o bölgeye giden hiç kimse geri dönmemiştir. Son olarak sekiz dağcı kaybolmuştur ve Aydın Üniversitesi'nde gazetecilik okuyan beş öğrenci, bu olayı fakülte bitirme tezi için haberleştirmek amacıyla Wild'ın sınırlarına girer. 8+5=13...

"Blair Cadısı"ndan (The Blair Witch Project) bu yana uzayan zincirdeki bir başka 'el kameralı gençlerin başına gelenler' halkası olan film, senaryosu ve oyunculuklarıyla acemilik kokuyor, tel tel dökülüyor ama çok alt düzeyde de olsa Emre Kaya'da 'yönetmenlik kumaşı' olduğu hissediliyor. Görüntünün, gece çekimlerinin, makyajın ve birkaç sahneye uyum gösteren müziklerin dışında herhangi bir başarısından söz edilemeyecek bu 'talihsiz' ilk film denemesinin en iyi tarafı ise 83 dakikalık görece kısa süresi.

Güzel bir ormanın görüntüsü, nerede olursa olsun iyi geliyor.

Açılış ve kapanıştaki 'anlatıcı metin'de neredeyse tek düzgün cümle yok.

47 RONIN

DİRENİŞ GÜNLERİNDE AŞK

GENÇ VE GÜZEL

SENİN HİKAYEN

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
47 RONIN	★★★★	★★★★	★★	★★		★★★★	
DİRENİŞ GÜNLERİNDE AŞK			★★★★	★★			
GENÇ VE GÜZEL				★★★★			
İBLİS'İN OĞLU: 13. VAHŞET			★		★		
JUSTIN BIEBER'S BELIEVE							
SENİN HİKAYEN				★★	★★		
ARKADAŞLAR ARASINDA			★★★★	★★	★★		
BİR HURDACININ HAYATI						★★★★	
BİR VAMPIR HİKAYESİ					★★★★	★★★★	★★
BU İŞTE BİR YALNIZLIK VAR	★★★★	★★			★★	★★★★	★★★★
DANIŞMAN	★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★★★		★★★★
DİNOZORLARLA YÜRÜMEK		★★			★★		
DÜĞÜN DERNEK	★★	★★★★		★★	★		
ERKEKLER				★★	★		
HOBBİT: SMAUG'UN ÇORAK TOPRAKLARI		★★★★		★★	★★	★★★★	★★★★
KEDİ ÖZLEDİ					★★		
MC DANDİK					★		
ÖLÜMSÜZ AŞK					★★★★		
ÖZÜR DİLERİM			★★		★	★★★★	
RUHLAR BÖLGESİ: BÖLÜM 2		★★★★		★★★★			★
SAROYAN ÜLKESİ					★★★★	★★★★	
SÜRGÜN					★	★★	
TAMAM MIYIZ?	★★	★★★★		★★	★★	★★★★	★★★★
YARIM KALAN MUCİZE		★	★★	★★	★	★★	
YOZGAT BLUES		★★★★	★★	★★★★	★★	★★★★	★★★★

19 YILLIK “SİNEMA”NIN ARDINDAN...

Yalnızca bir ay önce, 19. yaş gününü kutlamıştık... Yaşanan son **yolsuzluk** soruşturmalarında adı geçen **Kalyon İnşaat**'ın yayın grubunun yeni sahibi olmasıyla kapısına kilit vurulan **“Sinema”** dergisi, ardında **19 yıllık** bir başarı, kalite ve **eleştiri birikimi** bıraktı.

BURÇAK EVREN, “BAŞLANGICINDAN GÜNÜMÜZE SİNEMA DERGİLERİ” (KORSAN YAYINLARI, 1993) ADLI KİTAPINDA, 1914-1993 YILLARI ARASINDA ÜLKEMİZDE YAYIMLANAN SİNEMA DERGİLERİNİN dökümünü vermiş, haftada üç kez çıkan ve en az 57 sayıya ulaştığı bilinen “Ferah”tan başlayarak ‘sinemaseverlere seslenen’, periyodik ve non-periyodik mecmuaları sıralamıştır. Oldukça mütevazı görünümlü, incecik bir kitaptır bu ama aslında küçük çaplı bir hazine değerindedir. Evren’in çalışmasında doğal olarak, yayın hayatına Ekim 1994’te “Popüler Sinema Dergisi” üst başlığıyla başlayan “Sinema” yer almaz. Oysa başlı başına bir kitap konusu olabilecek denli derin tarihe sahip, yönetici ve yazar olarak kimlerin kimlerin gelip geçtiği bir dergidir “Sinema”.

19 yıldır kesintisiz biçimde okurlarla buluşup bir rekora imza atan “Sinema”, geçen hafta birdenbire, hiç kimsenin beklemediği biçimde kapatılıverdi bilindiği gibi. Kararın ardında ‘patronaj’ vardı tabii ama işin en can sıkıcı ve öfkelenendirici yanı, bizzat başbakanın kontrolünde gerçekleşen yandaş basın yaratma hamleleri içinde birkaç kez el değiştiren ‘grup’un ‘son sahibi’nin daha ‘bismillah’ demeden “Sinema”nın da aralarında bulunduğu bazı dergileri kapatmasıydı. Öyle ki derginin tamamlanmış olan Ocak 2014 sayısı bile basılmadı. Öte yandan yaklaşık 200 gazeteci ve yazar-çizerin işsiz kaldığı söyleniyor ki o da işin bir başka boyutu elbette.

Oysa tam bir ay önce, geçen 28 Kasım’da 19. yaş gününü kutlamıştık “Sinema”nın. Ortaköy’deki Feriye Sineması’nda düzenlenen kokteylde pasta kesilmiş, dergiye nice yıllar dilenmişti. O haftanın “Trendeki Yabancı”sını “Sinema”ya ayırmaya niyetliydim ama

olmadı. Murat Özer’le konuşup “20. yılında yazalım” demiştik. Bu durumu tahmin edemedik tabii...

Yayın grubunun yeni sahibi, bu günlerde başbakana ve ailesine kadar uzanan yolsuzluk ilişkileri içinde adı geçen Kalyon İnşaat’tan ‘doğası gereği’ başka bir şey de beklenmezdi zaten, ama 19 yıl boyunca nefes alıp vermeyi sürdürmüş bir sinema dergisinin yaşamına bu şekilde son verilmesi de ülkenin şu hayhuyu içinde bile özellikle sosyal medyada epeyce yankı yarattı, tepkiye yol açtı. Doğrusunu söylemek gerekirse, derginin kıymetini başından beri bilmış olan sinema yazarları bu tepki ve protestoda da başı çekti, ‘sinemacılarımız’ çoğunlukla olduğu üzere gene epeyce suskun kaldı, her nedense. 19 yıllık bir sinema dergisi bir günde kapanıyor ve sinema örgütlerinden, sinemacıardan doğru dürüst bir tepki çıkmıyorsa... Her neyse...

Bir de not düşeyim... Yayın yaşamına, çok ilginç bir ‘çizgi tutturma’ çabasıyla başlamıştır “Sinema”. Derginin ilk yayın yönetmeni, ilk sayının sunuş yazısında “Sinema, filmleri eleştirmiyor, Türk Sineması’nı sorgulamıyor” gibisinden enteresan şeyler yazmış, bolca ‘popülerlik’ vurgusu yapmıştır. Dergide, gerçekten de eleştirmen de yoktur, eleştiri de... Ama Hıncal Uluç ve “Hıncal’ın Locası” adlı iki sayfalık köşesi vardır! Neyse ki bu ‘çılgnlık’ fazla uzamamış, bu tarzın dikiş tutturamayacağı anlaşılınca 4. sayıdan itibaren dümene Mehmet Açar geçmiş ve “Sinema”nın bugünlere dek uzanan parıltısı devreye girmiştir. Bir süre sonra da derginin adındaki ‘popüler’ nitelemesi de yitip gidecektir zaten.

“Sinema”nın neredeyse ilk günlerinden

itibaren kadroda yer alan Senem Erdine’nin, Mehmet Açar’ın ardından Eylül 2006’da genel yayın yönetmenliğini üstlenmesiyle yaşanan dönemde kalitesini hep korudu, genişledi, daha da renklendi “Sinema”. Benim de film eleştirileriyle, anma yazılarıyla, özel dosyalarla ve son olarak da Pınar Tınaz’la birlikte iki yıl önce “Tüm Zamanların En İyi 100 Türk Filmi” albümünü hazırlayarak zaman zaman katkıda bulunduğum “Sinema”nın kapanmasının, alanında büyük bir boşluğa neden olacağı açık. 2008’de, üç yıllık bir yurtdışı serüveninin ardından Türkiye’ye döndüğümde beş altı tane aylık sinema dergisi vardı. Şimdi yalnızca “Altyazı” kaldı. Dilerim ‘sinemacılarımız’ da bu boşluğu her geçen gün daha çok hissederler.

Derginin kapanmasının ardından üç satır bile olsa yazmayan Hıncal Uluç hariç, başından itibaren “Sinema”da yazan, çalışan, içeriden dışarıdan emek veren herkese, oluşan bu büyük birikim ve arşiv nedeniyle, bir sinema yazarı olarak teşekkür ediyorum.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

SİL BAŞTAN

Çok az aşk filmi vardır “Sil Baştan”ın başardığını başarabilen... **Michel Gondry’nin** 2004 yapımı filmi “**Eternal Sunshine Of The Spotless Mind**” ayrılık acısına ve aşkın zamansızlığına vurgu yapan en güzel filmlerden... **Jim Carrey** kariyerinin en özel filmlerinden birinde, **kırılgan ve de sıkılgan Joel** rolünde sıkça rastlanan bir erkek tipini hayli inandırıcı oynuyor. **Kate Winslet** ise başına buyruk ve sürekli saç rengiyle oynayan **Clementine** rolünde unutulmaz bir kadın karaktere imza atıyor.

CLEMENTINE VE JOEL ASLINDA ÇOK BÜYÜK BİR UYUMLA BİRBİRİNE BAĞLANAN BİR ÇİFT DEĞİLDİR. AMA BİRBİRİNE AŞIK BİR ÇİFTTİR. JOEL ÇEVRESİYLE ÇOK KOLAY İLETİŞİM KURABİLEN SOSYAL BİR ADAM DEĞİLDİR. KENDİNE DAİR ÇOK FAZLA MEMNUNİYETSİZLİĞİ VARDIR VE ÖZGÜVEN SORUNU DA YAŞAMAKTADIR. CLEMENTINE ise tam tersi, kendisiyle fazlasıyla barışık, etrafıyla çok ilgili, sosyal bir genç kadındır. Ama bir gün ayrılırlar ve bu ayrılık acısıyla başatmak konusunda ikisinin de ciddi sorunları vardır... İnsanların hafızalarındaki belli kişi ve olayları silebilen bir teknolojiye sahip Lacuna adlı şirket tam bu noktada devreye girer.

Clementine, Joel ile ilgili her şeyi beyninden silmek için Lacuna’ya başvurur... Joel bunu rastlantısal bir şekilde keşfeder ve bir misilleme duygusuyla o da Clementine’li anılarını silmek için Lacuna’nın yolunu tutar. Ancak tam bu beyin silme operasyonu sırasında Joel bir anda vazgeçer ve anılarının silinmemesi için beyninde bir mücadele başlatır...

Film, ayrıldıktan sonra yaşadıkları acıyı bitirmek için birbirlerini hafızalarından silmeye çalışan bir çiftin hikayesi, evet. Normalde, kötü anlamda komik ve saçma bir film olmaya çok müsait bir hikaye ama “John Malkovich Olmak” (Being John Malkovich, 1999) ile büyük bir çıkış yapan senarist Charlie Kaufman’ın bu Oscar’lı senaryosu bir an

bile sekteye uğramadan oluşabilecek bütün falsoları sempatik çözümlerle atlatabiliyor. Clementine gibi renkli bir kızın böyle bir adamdan nasıl etkilenebildiğini ‘aşkın kimyası’na bağlayabiliyoruz rahatlıkla. Tam olarak nasıl bir araya geldiklerini ve yine tam olarak neden ayrıldıklarını da çok net bir şekilde ortaya koymasa da tatmin oluyoruz bu aşktan.

Çünkü filmin ve hikayenin takıldığı mesele nasıl başladığı veya nasıl bittiği değil bu aşkın. Film aşk dediğimiz duygunun daha derinlerine nüfuz etmeyi amaçlıyor. Beynin aşkla, daha doğrusu beynin kalple ilişkisini kuruyor senaryosunda Kaufman.

Filme adını veren Alexander Pope dizesi, “Lekesiz zihnin ebedi günışığı”, şairin uzun şiiri “Eloisa To Abelard”dan bir alıntı. Şiir, kimsenin tasvip etmediği ve önlerine bir sürü engel çıkardığı âşık bir çiftin hüznü hikayesini anlatır. Bir mısrası şöyledir:

“Ne mutludur masum rahibelerin birçoğu!

Dünyayı unutturken, unutilan dünyayla.

Lekesiz zihnin ebedi günışığı!

Her dua kabul edilmiş ve her arzu oluruna bırakılmış...”

Acıyla baş etmenin ilk akla gelen çözümüdür ‘unutmak’. Lekesiz bir zihnin bize daimi bir günışığı getireceğini düşünürüz. Eski

yaşadıklarımız, hatalarımız, pişmanlıklarımız birer lekeymiş sanki... Her şeyi geride bırakmış, unutmış rahibelerin durumuna gıpta etmek gibi bir şey... Joel ve Clementine de lekesiz bir zihnin getireceği günışığında uyanmak istiyorlar birbirlerinden ayrıldıktan sonra. Joel yaşanmışlıkları birer birer gittikçe beyninden pişman oluyor, vazgeçiyor, ama çok geç. Süreç aynen yaptığı kontrat gibi işliyor. Yine de aynı kontrat onların içgüdüsel bir şekilde tekrar birbirlerini bulmalarını da sağlıyor sonrasında.

Kaufman senaryosunu güçlendirmek için Lacuna'nın dört çalışanını da son derece işlevsel bir şekilde hikayeye monte ediyor. Laboratuvarın başında bulunan Doktor Mierzwia'ın, sekreteri Mary ile yaşadığı 'yasak aşk'ın sonunda da 'lekesiz bir zihin' arayışı ve aşkın her türlü 'silme işlemi'ne rağmen yine kendisini gösterecek bir zamansızlığı olduğunu anlatarak hikayenin duygusunu güçlendiriyor. Mary'nin finalde yaptığı hamle de Clementine ve Joel'in birbirleriyle (ve kendileriyle) yüzleşmesini sağlıyor. Aslında Mary'nin bu hareketi herkesin geçmişiyle, hatasıyla, pişmanlığıyla ve kendisiyle yüzleşmesi gerektiğini anlatıyor...

Doğrusu o zamana kadar yaratıcı Björk video klipleriyle tanınan Michel Gondry'nin 'detaycı' yönetimi de bu hikayeye 'cuk' diye

oturuyor. Mesela beyinden anı silme mevzusundaki ilkel teknolojiyi onun sayesinde mizah ve ustalıkla kabulleniyoruz.

Hikayenin bilim-kurgusuna çocuksu bir güzellik katıyor ve melankoliyi bir an bile dağıtmıyor Gondry. Joel'in kendi beyni içindeki yolculuğu sırasındaki görsel detaycılık, sahne geçişlerindeki yaratıcı buluşlar ve filmin renk paleti, Gondry'nin hikayeye attığı şahane imzalar.

Ama samimiyet duygusu hikayeden (ve güzelim diyaloglarından: "Neden bana azıcık ilgi gösteren her kadına âşık oluyorum?") sonra en çok da oyuncularının sıcak performanslarından geliyor.

Jim Carrey kariyerinin en özel filmlerinden birinde, kırılgan ve de sıkılgan Joel rolünde sıkça rastlanan bir erkek tipini hayli inandırıcı oynuyor. 'Clementine' Kate Winslet ise başına buyruk ve sürekli saç rengiyle oynayan bu kadını, daha filmin ilk sahnelerinde, trendeki sohbetiyle bile hemen sevdirebiliyor. Winslet'in duyarlı ve sıcak performansı Clementine'i pek çok genç kadın için bir idol, erkek için de bir arzu nesnesine dönüştürüyor açıkçası...

Orijinali 1980 yılında Korgis adlı bir pop grubuna ait olan "Everybody's Got To Learn Sometime" adlı güzelim şarkının Beck tarafından yorumlanmış hali ise filmin melankolisini tamamlıyor...

MURNAU: BİR GERİLİM MAESTROSU

Sinemaya yön vermiş sanatçıların sayısı azımsanmayacak düzeyde olsa da, onun bir **sanat dalı haline gelmesinin** temellerini atan öncüler her köşe başında bulunmuyor. Dolayısıyla **125. doğum yıl dönümünde F.W. Murnau'yu** anmadan geçmek belki de günahların en büyüğü olurdu.

İŞİ İDDİAYA DÖKÜP SESSİZ SINEMA DÖNEMİNİN EN ÖNEMLİ USTALARINI RAKAMSAL BAZDA BİR ELİN PARMAKLARI DÜZEYİNE İNDİRGEYMEYE KALKACAK OLSAK, O PARMAKLARDAN BİRİ MUTLAKA FRIEDRICH WILHELM MURNAU OLURDU. YANINA

yazılabilecek diğer isimleri sıraladığımızda ise yönetmenin değeri bir kat daha artmakta: Charlie Chaplin, Sergei Eisenstein, Fritz Lang, D.W. Griffith ve belki bir de Cecil B. DeMille. Murnau'yu bu isimlerden ayıran ise filmografisinin tamamının sessiz yapımlardan mütevellit olmasıdır.

1931 yılındaki trajik ve erken ölümüne dek 21 adet filmin altına imzasını atan yönetmenin özellikle 1919-1923 arasındaki ilk dönemine ait yapımlardan çoğunun günümüze ulaşmamış olması sinema sanatı adına en hafif tabirle uğursuzluk sayılabilecek olsa da, yaşam savaşını kazanmış bulunan diğer bir düzine civarı filmin genel teknik ve sanatsal seviyeleri bugün Murnau'yu tarihin en önde gelen sinemacıları arasına yazdırmaya yeter de artar bile.

Sinemaya tiyatrodan geçmiş bir isim olmasına ve kimi filmlerinde yoğun bir teatral etki hissedilebilmesine rağmen, Murnau'nun sinemayı bir sanat dalı statüsüne taşıyan öncüler arasında müstesna bir yere sahip olduğu ve sinemanın olanakları üzerine her yeni çalışmasıyla fikir üretmeyi sürdürmüş bir entelektüel, her şeyini film sanatını geliştirmeye adanmış bir zanaatkar kadar bir teorisyen de olduğu savı mübalağa sayılmamalı.

Murnau'nun teknik düzeydeki ustalığı, sinemanın sunmuş olduğu her nevi imkânı asgari seviyede kullanma yetkinliği kendisinin döneminin çok ötesinde bir sinemacı

konumuna taşır. Murnau'nun hemen her yapıtında tutturduğu gösterişli biçimselliğin etkisi izleyeni kendine hayran bırakmasıyla sınırlı kalmaz yalnızca. O vakte değin denenmemiş yöntem ve 'numaralarla' seyirciyi görsel yönden cezbedici bir fablân içine çekerken, farklı duyuşsal etkiler yaratma adına da sayısız denemelere girişir ve gerek kinetik (kamera hareketleri) gerekse kuramsal (kimi sosyal yargılar) araçlarla kendine has bir sinema dilinin temellerini atar. Daha 1920'lerin başında sinemada montaj felsefesi üzerine olağan dışı fikirler geliştirmiştir Murnau. "Vogelöd Şatosu" (Schloss Vogelöd, 1921), "Yanan Tarla" (Der Brennende Acker, 1922), "Phantom" (1922), "Tartuffe" (Herr Tartuff, 1925) gibi yapımlarda film içinde film, farklı kanallardan aktarılan flashback sekansları, duygusal etki uyandırmak amacıyla kullanılan çarpıcı bindirmeler ya da rüya sahnelerindeki objektif çeşitlemeleri ve bunların sahneler arasındaki geçişlerle uyumu dönemi için son derece alışılmadık fakat aynı oranda yaratıcı düşüncelerdir.

KATİKSİZ BİR KORKU FİLMİ ÖRNEĞİ OLAN "NOSFERATU, BİR DEHŞET SENFONİSİ" (NOSFERATU, EINE SYMPHONIE DES GRAUENS, 1922) BİLE SINEMANIN ANLATISAL SINIRLARI HAKKINDA KAPSAMLI BİR ETÜT OLARAK

değerlendirilebilir. Burada fazlasıyla tedirgin edici bir korku filmi atmosferi yaratmakla kalmayan Murnau kurgu, mercekleme ve negatif film gibi fiziki unsurlarla sık sık oynayarak doğaüstü öğesini perçinlemenin alternatif ve bir o kadar da çarpıcı yollarına başvurur. Yalnızca oluşturduğu bu yenilikçi yapıyla bile

korku sinemasının milatları arasında anılmayı hak eden "Nosferatu" yönetmenin kamera açılarındaki sıra dışı tercihleri ve ışık-gölge oyunları ile de türün temel normlarını tanımlayan yapımların başını çeker. Lakin her ne hikmetse "Nosferatu"nun teknik anlamda eriştiği özgünlüğü halen dimdik ayakta dururken, Murnau'nun stilini feyz alan yahut düpedüz kopyalayan yüzlerce korku filminden çok azı aynı etkiye ulaşabilmiştir. Bugün korku sineması neredeyse tamamen kesip biçme varyasyonlarından ibaret hale gelip, korkutma vasfını yerine getirmede ciddi anlamda tökezlemekteyken, Murnau'nun filmi izleyicinin tüylerini şehir ceryanına tutulmuş çevirmekte hâlâ ilk günkü tesirinden en ufak bir kayıp vermiş değildir. Bu anlamda isminin hakkını sonuna kadar verir "Nosferatu". Film adım adım tam anlamıyla bir dehşet senfonisine dönüşürken, Murnau da maestroluğunu ağızları iki karış açık bırakmak eylemiyle birleştirmek suretiyle icra eder.

"Nosferatu" sinema tarihinin şoke edici yapımları arasında rahatlıkla en tepeye oynayabilecekken, yönetmenin iki yıl sonra çektiği "Son Adam" (Der Letzte Mann, 1924) manevi düzeyde onu bile gölgede bırakır. Büyük bir otelin itibar gören kapıcısıyken, ansızın işinden edilen ve tuvalet bekçiliğine kadar düşürülerek haysiyeti ayaklar altına alınan yaşlı bir adamın çöküşünü anlatan film keskin bir materyalizm eleştirisi içermesinin yanı sıra, dönemin kimlik bunalımı altındaki Weimar Cumhuriyeti'nin de bir alegorisidir. Karl Freund'un filmi adeta teknik bir gövde gösterisi haline getiren dinamik kamerası çığır

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Murnau'nun ABD'de 1928'de çektiği "4 Devils", görüntüleriyle Oscar'a aday olmuştu.

Murnau'nun 1930 tarihli sondan bir önceki filmi "Şehir Kızı" (City Girl), romantik bir dram.

Murnau'nun başyapıtlarından "Son Adam" (Der Letzte Mann, 1924)...

açıdır ve dönemin kalburüstü sinemacılarından geniş seyirci kitlelerine herkesi etkisi altına alır. Sonraki yıllarda gitgide daha da büyüyecek olan hareketli kameranın kullanım biçimlerindeki sınırsızlığın anahtarlarından biri de "Son Adam"dır ve bu yönüyle Murnau sinemasındaki bir diğer miladı teşkil ettiği savunulabilir. Murnau kamerasına baş döndürücü bir devingenlik kazandırarak otelin şaşaasını ustaca vurgular. Böylece yaşlı kapıcının gözden düşüşü çok daha trajik bir boyuta gelecek ve parıltılı günler ile karabasanı andıran çöküş dönemi arasındaki uçurum bir kat daha derinleşecektir. Murnau yaşlı adamın bedeninde eski saygınlık dolu günleri özlemle anan Alman insanını cisimleştirir. Kapıcının, elinden alınınca canından bir parça kopmuşçasına darmadağın olmasına yol açan üniforması otorite ve üst sınıfı temsil ederken, sefahat toplumunun karşılığı olan otel, üniformasını (saygınlığını) yitiren ihtiyara bir anda sırtını dönerek materyalizmin pişkin yüzünü göstermesine vesile olur.

SON DERECE KARAMSAR, HATTA BOĞUCU BİR FİNALE DOĞRU İLERLEYEN "SON ADAM" YAPIM ŞİRKETİ UFA'NIN DEMİR ELİ PRODÜKSİYONUN ÜZERİNE ÇÖKÜNCE GARİP BİR YOLA SÜRÜKLENMEYE BAŞLAR VE MURNAU STÜDYONUN baskılarına direnemeyerek filmi fazlasıyla eğreti duran bir mutlu sonla kapatmak zorunda kalır. O kadar yapay bir finaldir ki bu, neredeyse gerçeküstücü bir zevahire bürünerek filme düşsel bir etki kazandırmaktadır. Dönemin film biçimini tersyüz ederek "Son Adam"da sadece tek bir ara yazı kullanan Murnau onu da finale bağlanan bölüme saklamış ve buradaki alaycı üslubuyla stüdyoya ince bir nanik yapmayı da ihmal etmemiştir. Stüdyonun cebriyle ortaya çıkan final bölümü filmin bütününe büyük bir tezat oluşturarak adeta bir fars havasına ulaşır. Fakat bu karşıtlık hali belki de Murnau'nun planları dahilinde vukua gelen enteresan rüya atmosferi sayesinde filmi çok daha sert bir yergiye dönüştürecektir.

Murnau'nun sinemanın fiziksel araçlarını değerlendirişindeki yenilikçi ve yaratıcı üslubunun yanında, hemen her yapıtında derinlemesine irdelemeyi sürdürdüğü muayyen temaları yönetmenin sinemaya bakışını daha da belirgin kılar. Özellikle insanoğlunun hırs ve açgözlülüğü

Emil Jannings ve Murnau, "Faust: Bir Alman Halk Hikayesi"nin (Faust - Eine Deutsche Volkssage, 1926) setinde...

Murnau'nun en yoğun biçimde muhakemesine girdiği mefhumların başında gelir. "Nosferatu"da naif ve romantik Hutter karakteri yaşam standardını bir üst kademeye çekebilmek uğruna, yakaladığı daha fazla para kazanma fırsatının peşinden gidince çok ağır bir bedel öder. Keza Kont Orlok'un sonunu hazırlayan da doymak bilmez kan arzusunun başkaca bir şey değildir.

"Son Adam"da kapıcı statüsünü kaybedip, insanların gözündeki değerinin yok olacağını anladığında hırsızlık ve yalana başvurmakta bulur çareyi. Yönetmenin ilk dönemine ait ender günüşiği görmüş yapımlardan "Phantom"un başkarakter Lorenz Lubota ise aşk ve şöhretin pençesine düşerek her şeyini yitirir; ailesini, dürüstlüğünü, itibarını ve en nihayet özgürlüğünü. Âşık olduğu kadının imgesi ve tanınmış bir şair olma hayalinin

yarattığı önüne geçilemez arzu Lorenz'in gözlerini öylesine kör eder ki, ailesinin içine sürüklendiği felaketi göremediği gibi, düşlerinin çok uzağına savrularak adı bir suçluya dönüştüğünü kavradığında da iş işten geçmiş olacaktır.

"Phantom" ile aynı yıl çıktığı ve uzun süre kayıp olarak kabul edilen "Yanan Tarla"da Murnau gözünü hırs bürümüş genç bir çiftçi çocuğu olan Johannes Rog'un karanlık öyküsünü perdeye taşır. Sıradan ve değersiz bir çiftçi olarak kalmak istemeyen Johannes babasının ölümünün ardından gözünü çok daha yükseklerle diker ve binbir dalavere çevirerek zengin olmanın yollarını arar. Fakat Johannes'in tamahkârlığı çevresindeki insanların yıkımına yol açarken, genç adamı da nedamet dolu bir hayat dersi beklemektedir.

Murnau "Son Adam"ın eleştirel düzeydeki eşsiz başarısından sonra sınırsız bir özgürlük ve maddi imkânla görkemli bir "Faust" uyarlamasına girer. "Son Adam"daki performansıyla ölümsüzleşen büyük aktör Emil Jannings'i Mefisto rolüne yerleştirdiği "Faust: Bir Alman Halk Hikayesi"nde (Faust - Eine Deutsche Volkssage, 1926) Murnau bir kez daha ademoğlunun hırsları, tükenmek bilmez istekleri ve günah işleme tutkusunu mercek altına alma fırsatı bulur. Goethe'nin ölümsüz eseri Murnau'nun elinde görsel bir şölene dönüşürken, görüntü yönetmeni Carl Hoffmann ve sanat yönetmenleri Robert Herlth ile Walter Röhrig önderliğindeki prodüksiyon ekibi adeta dönemin teknik imkânlarına meydan okur. Murnau'nun filmlerine nüfuz etmiş olan karamsarlık ile hayat öyküsünün paralel ilerlediği söylenir.

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Katıksız bir korku filmi örneği olan "Nosferatu: Bir Dehşet Senfonisi" (Nosferatu: Eine Symphonie Des Grauens, 1922).

Aşk, ihtiras, ihanet... Sessiz dönemin katıksız başyapıtlarından "Şafak" (Sunrise: A Song Of Two Humans, 1927).

Film içinde film mantığıyla şaşırtan "Tartuffe" (Herr Tartüff, 1925).

Mutsuzluklar, gerçekleşmeyen hayaller, düş kırıklıkları, yaratıcı kimliğini baskı altında tutmayan çalışan stüdyo sistemi, açıkça dile getirilemeyen eşcinselliğinin yol açtığı içine kapanmışlık ve kariyerindeki iniş çıkışlar Murnau'nun filmlerinde kapkara bir gölge misali varlığını ve etkisini hissettirir. Nitekim Murnau da bu durumdan ustaca faydalanmasını bilmiş ve filmografisinin tamamına homojen bir şekilde yaydığı gerilim unsuruyla eserlerindeki netameli yapıyı güçlendirmiştir. Öyle ki; gerilim ögesi yönetmenin sondan bir önceki ve olasılıkla da en 'hafif' filmi olan romantik dram "Şehir Kızı"na (City Girl, 1930) bile önemli ölçüde sirayet eder.

FAKAT MURNAU'NUN ORTAYA KOYDUĞU GERİLİM SÖZGELİMİ HITCHCOCK FİLMLERİNDEKİ GİBİ TEHLİKELİ DURUMLARIN YARATTIĞI PANİK VE TEDİRGİNLİK HISSİNDEN KAYNAKLANMAZ. MURNAU DAHA ZİYADE EVRENSEL VE KİMİ

zaman da trajik insanlık halleri üzerine inşa eder gerilim atmosferini. Örneğin "Nosferatu"dan hemen önce çektiği "Vogelöd Şatosu"nda suçluluğun yol açtığı içsel azaptan kaynaklanan manevi çöküntüdür gerilimi tetikleyen.

"Phantom"da aşk, para ve üne kavuşma arzusu başkarakterin ruhunu ele geçirirken, "Son Adam"da önemsiz biri olma korkusu otel kapıcısının üzerine bir karabasan gibi çökerek yaşam sevincini elinden alır.

"Tartuffe"te gerilimin kaynağı iç içe geçirilen din, şehvet ve düzenbazlık olgularının inanç istismarı gibi bıçak sırtı konuyla yan yana gelmesidir. "Şafak"ta ise (Sunrise: A Song Of Two Humans, 1927) aşk, ihtiras ve ihanet bir araya getirilerek saflığını yitiren sıradan adamın tehlikeli ikilemine odaklanılır.

Murnau da benzer biçimde yaşamını kişisel ve mesleki ikilemlerin geriliminde geçirmiştir. Stüdyo sistemi içinde kendi öznel sinema dilini oluşturmak adına ortaya koyduğu mücadele kimi zaman vermek zorunda kaldığı tavizlerle sekteye uğramış, özel hayatında ise bir türlü mutluluğu yakalayamadan göçüp gitmiştir. Ardında bıraktığı eserlerin önemli bir kısmı tarihin karanlık sayfalarına gömülürken, bize kalan da bir avuç şaheserle avunmak ve sinema sanatını gerçek anlamda keşfeden az sayıdaki isimden biri hayatımızın bir noktasına dokunduğu için kendimizi şanslı hissetmektir.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

“KIŞKIRTMAYI SEVİYORUM!”

Fransız sinemasının parlak yönetmeni **François Ozon**, yeni filmi “**Genç Ve Güzel**” (Jeune & Jolie) ile yeniyetmelik açmazlarına dönmüş. Bu yıl **Altın Palmiye** için yarıştığı Cannes’da görüştük. Bir gecelik ilişkiler meselesini **netleştiremesek** de Ozon’la görüşmek her zaman hoştur.

SELAMI VAR HERKESE! İSTANBUL’A GELDİĞİNDEN MERAKLILARI İYİ BİLİR, AKTÖR OLACAK KADAR YAKIŞIKLI AMA KENDİSİ “ZOR İŞ, YILDA ÜÇ FİLM ÇEKERİM DAHA İYİ” DİYOR. FRANSIZ SİNEMASININ ‘parlak ve haşarı çocuğu’ François Ozon, sayısız iyi film ve 47 yaş itibarıyla “Genç Ve Güzel” (Jeune & Jolie) ile yeniyetmelik açmazlarını dönmüş, çünkü hâlâ kendini anlamaya çalışıyormuş...

Yeniyetmelik malum zor bir dönem, yani malzeme bol ama siz nereden yola çıktınız?

Kendimden! (Kahkahalar) Feci bir yeniyetmelik dönemi yaşadım. Ama sanırım

herkeste aynıdır. Hormonların tavan yaptığı, kendini ölümsüz gibi farzetmenin dönemi. Ama kimlik edinme, zevklerini keşfetme işi çok zor. Çünkü genel geçer değerler ilk aşk ve heyecanları aşırı romantize ediyor. Oysa öyle değil! Çelişkili duygularla baş etmek, kendinizi genelin beğenisine uydurmak çabası çok yıkıcı. Bir uyuşukluk ve duyarsızlık, melankolik haller basıyor insana.

Isabelle’i fahişeliğe yönelten bu melankolik haller midir?

Elbette, neden olmasın! Gençlikte bedenimizi hor kullanıyoruz. İlk cinsel uyanışta beden ve duygular arasında

iletişim tam olamıyor. Fahişeliği bunun için seçtim. Yani yeniyetmelikteki kimlik, aidiyet ve cinsellik karmaşasını ve o kafa karışıklığında ne denli ileri gidebileceğimizi vurgulamak istedim. Günümüz gençliği kadar bu gizemi ve kendimi de anlamaya çalıştım belki. Ayrıca fahişelik ne kadar yadırgansa da her kadının böyle bir fantezisi olduğunu düşünüyorum.

Nasıl yani?

Yani her kadında maceraya ve tehlikeye dair bir zaaf olduğunu düşünüyorum, herkeste vardır. Belki erkekler ikiye bölümlü davranıp dışlayacak ama kadınlar daha iyi anlar. İpleri ele almak ama bir yandan da pasif olmanın bir cazibesi vardır. Zaten psikologlarla, kadınlarla da görüşmeler yaptım, böyle bir şey var yani.

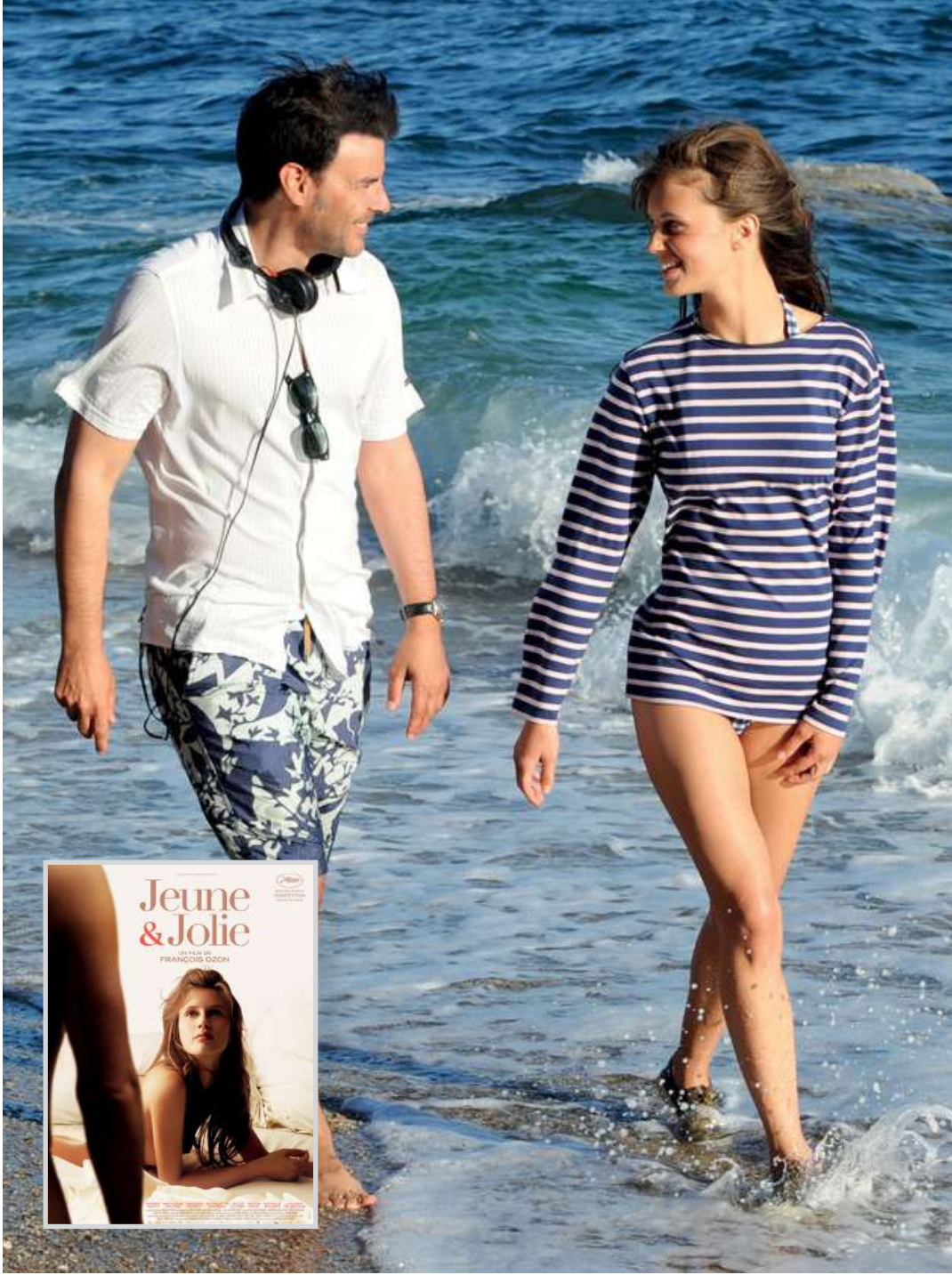
Bir gecelik macerayla fahişeliği birbirine karıştırıyor olmayasınız?

Ama bunu ideal bir şey gibi sunmuyorum ki! İşin tekinsiz tarafını da gösteriyorum. Gerçi çekerken aklımda yoktu ama hatırlattılar, Buñuel’in “Gündüz Güzeli” (Belle De Jour) filmi de bu temaya takılır, kimse de eleştirmez.

Ama “Gündüz Güzeli”nde burjuvazi ve sıkıcı bir evliliğe karşı başkaldırı vardır...

Neyse zaten fahişeliği değil, günümüz gençliğini anlatmak istedim. Bana göre aşırı bir şey değil, ayrıca bir sinemacı olarak oyunu, kışkırtmayı ve aşırılıkları seviyorum. Bu da benim oyunum. Ama seyirciyi asla aptal yerine koymam, zekasına sonsuz

GENÇ VE GÜZEL: MARINE VACTH

15 yaşında bir butikte dolanırken keşfedilmiş ve modellğe başlamış. Ufak tefek rollerden sonra François Ozon'un ilk başrolü vermesiyle artık sinemada kendine mütthiş bir istikbal arıyor sanırsınız ama pek öyle değil! 22 yaşındaki Marine Vacth, "Gelecek ne olur bilemem, bakarız, görürüz. Modelliği de bıraktım, ancak özel defilelere çıkıyorum" diyor.

"Genç Ve Güzel"i'n senaryosu eline geçtiğinde mütthiş etkilenmiş ama seçildiğinde cesareti kırılmış: "Seçmelere gitmek hoş bir oyun gibiydi ama iş gerçeğe dönüşünce filmi omuzlamanın sorumluluğu beni çok korkuttu. Ozon'un beni ikna etmesi gerekti".

Modellik yapmanın getirdiği rahatlıklarını, "Bedenimi sergilemek işimdi zaten. Çıplaklığı abartmamak gerek, herkeste böyle sansasyonel bir eğilim var. Elbise giymek kadar çıkarmak da doğal olmalı. Oysa işin duygusal boyutunu verebilmek çok zor! Gerçi Ozon sette de oyuncuyu rahatlatan ve bolca şakalar yapan bir yönetmen, çok eğlendik." sözleriyle anlatıyor. Maddi sorunu olmayan Isabelle'in fahişelik yapmasındaki psikolojik nedenleri anlamamış ama bundan memnun, "Anlaşılmaması da hoş, filmdeki bu boşlukları sevdim. Herkes bana terapi seansı gibi bunu soruyor. İyi güzel de her şeyin bir açıklaması yoktur işte" diyor.

güvenirim.

Başroldeki Marine Vacth da gayet genç ve güzel, bir yanıyla da bu dünyada değil gibi. Nasıl seçtiniz?

Doğru, güzel insanları seviyorum. Ama bu film psikolojik nedenlere eğilmiyor, davranışlar üzerinden ilerliyor. Dolayısıyla gözlerinizi ondan alamayacağınız bir oyuncu gerekiyordu. Ayrıca onda bir de gizem dediğimiz mesafeli bir hal vardı. Çok sayıda adayla görüşme yaptım ama ondaki ilgisiz tavır hoşuma gitti. Aslında ortama çekingenliğinden kaynaklanan mesafeli bir

duruştı. Bir de model olduğu için vücuduyla ilgili bir sorunu yok, yani şahane çalıştık. Oyunculuk çok zor iş! Yılda üç film çekerim ama kameraya hülyalı bakamam!

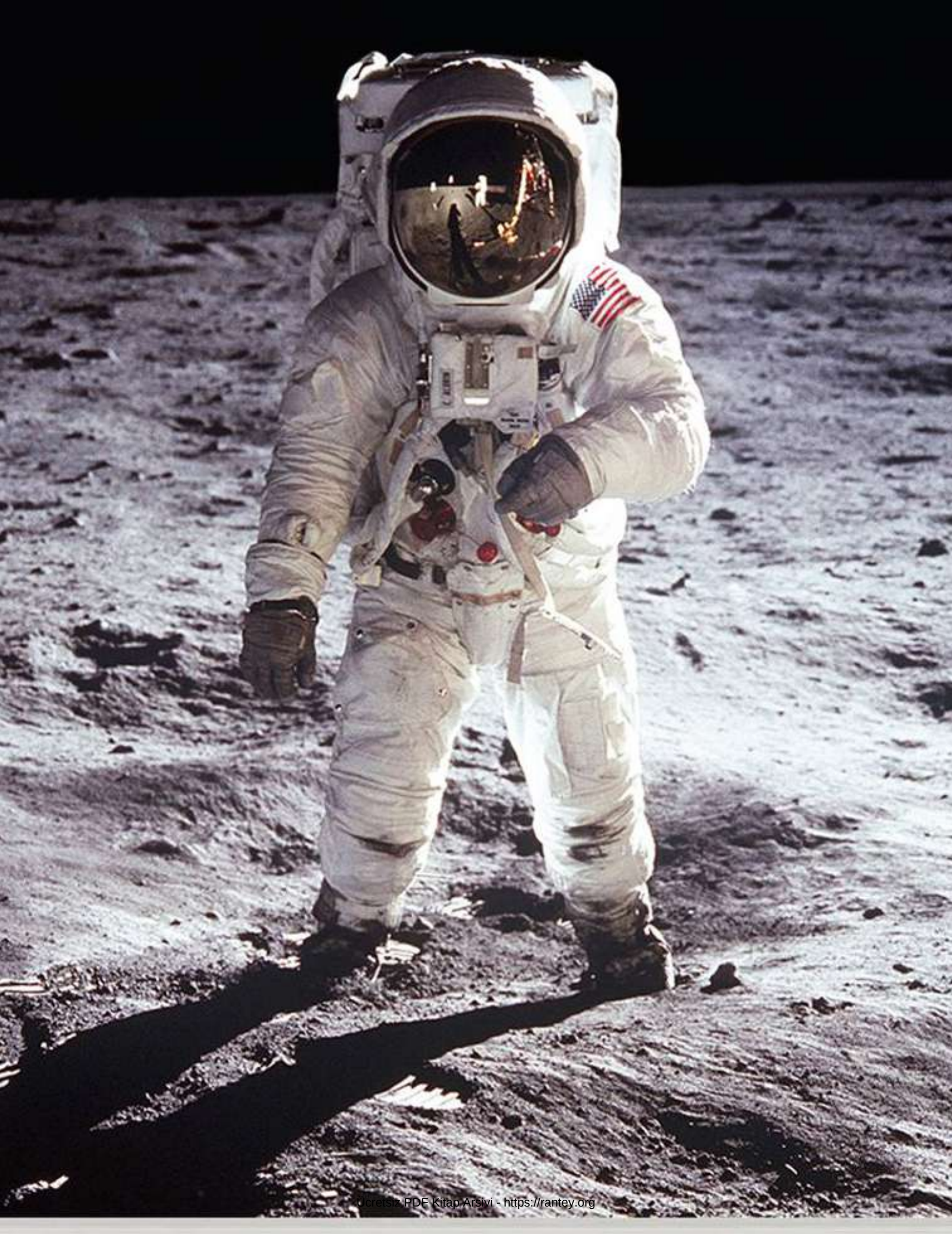
Küçük erkek kardeşin bakışları gibi sürekli bir dikizlenme durumu da ağır değil mi?

Evet! Bedenimizdeki radikal değişimin farkına vardırıran da çevremizdeki o bakışlar zaten. Küçük kardeş anlamaya çalışarak, büyükler bir arzu nesnesi olarak görmeye başlıyor. Daha kendinizi anlamaya başlamadan böylesine bir baskı oluşması

korkunç bence.

Isabelle'in annesi, kardeşi ve üvey babasıyla ilgili durum tespitleri gayet ilginçti...

Yeniyetmelikte anne ve babaların da çok acı çektiğini biliriz. Burjuva ailelerin özgürlükçü tavırlarına rağmen içinde debelendikleri riyakarlık halini de göstermek istedim. Ayrıca Isabelle üzerinden büyürken her şeye rağmen ne kadar yalnız olduğumuzu, ilk heyecan ve uyanışları yaşarken ne denli kendimizle baş başa kaldığımızı da göstermek önemliydi.

İNSANLIK İÇİN

Al Reinert'in 1989 yapımı Oscar adayı belgeseli **“İnsanlık İçin”** (For All Mankind), **Apollo** projesinin kısa ama yoğun macerasını çok geniş bir perspektif ile ele alıyor. Üstüne üstlük ‘gerçek’ kayıtları ‘gerçek’ alıntılarla birlikte hikayeleştirerek **benzersiz** bir film izleme keyfi sunuyor.

YAKLAŞIK 50 YIL ÖNCESİNE TARİHİN İŞİĞİNDE BAKINCA, İKİYE BÖLÜNMÜŞ BİR DÜNYA, GÖĞÜS GÖĞÜSE ÇARPIŞAN İDEOLOJİLER VE YARINA DAİR BÜYÜK BİR UMUTSUZLUĞA KAPILAN İNSAN TÜRÜNÜ GÖRÜYORUZ. ‘MODERNİTE’ OYUNU TARAFINDAN KAFASI KARIŞTIRILAN, DAVRANIŞLARI KONTROL ALTINA ALINMAYA ÇALIŞILAN, YİTİP GİDEN kendine haslığıyla bağını koparan ve tüm bu vaziyeti kanıksayan insanlar... ‘Soğuk savaşın’ hem paranoyası hem de gerçekliği tarafından zihinleri abluka altına alınan ve nükleer bir yok oluşun ayak seslerini bekleyen bu insanların ‘bağlanabilecekleri’ bir şey aramaları elbette ki şarttı; bu insanlar bazı şeyleri unutmaları ve ‘makbul şeyler’ hatırlamalıydı. Başka gayelerin egemen ve meşru olduğu 21. yüzyıl, özgürleştiği oranda tutsaklaşan insan türünün kendini tarih sahnesinde en fazla ‘feda ettiği’ zaman dilimiydi. SSBC ve ABD arasında etkileşme sürecine ‘tepkileşme’ olarak peyda olan ‘uzaya gitme yarışı’ ise bu bağlamı en kolay mecazlaştırabilecek rekabet alanlarından biriydi. İdiografik temelde milliyet mensubiyetini/ülkeli olma bilincini okşuyor; nomotetik temelde ise ‘modernite’nin en mühim hedefi olan ‘istikrarlı ilerleme’yi kolay yoldan ifade ediyordu. Uzaya gitme rekabeti, Amerikan ve Sovyet halkına yepyeni ve pek çok açıdan iki tarafın da yararına olan bir hareket ve ‘tek yürek’leşme alanı açıyordu. Nihayetinde neredeyse iki galibi olan bir yarışta hem Gagarin hem de Armstrong kazandı. Sovyetler yıkıldığında ise mevzunun temeli çabucak ‘insanlık için’ ifadesinin çatısı altında sadeleştirildi. 2013 yılından o günlere baktığımızda ise mevzubahis döneme hakim olan psikolojik kargaşanın içerisinde kaybolmamak pek mümkün değil. Hele ki Ay’a gitme görüntülerinin aslında Kubrick’e çektilen, bu yarışta galip gelmiş olma arzusuyla ‘beklentilere’ karşı dikte ettirilen kayıtlar olduğu hakkındaki komplo teorilerini de hesaba katınca, bu gedik daha da dipsizleşiyor.

“İnsanlık İçin”in yönetmeni olan Al Reinert’i birçok sinema sevdalısı 1995 yapımı Ron Howard filmi “Apollo 13”ten hatırlayacaktır. Malumunuzdur, Apollo projesinin 13. halkası olan ve gerçekten de muazzam bir film materyali bahşeden bu deneme, insanlığın en büyük hayallerinden birini en büyük hayal kırıklıklarından birine dönüştürmenin eşiğine getirmişti. Zira araç içerisinde oluşan büyük bir komplikasyon, kapsül içerisindeki astronotları korkunç bir tehlikenin içerisine atmıştı. Lakin problemler ne kadar ileri gidiyorsa çözümler de o kadar ileri gitmek zorundaydı ve üç kahraman ana-gezegenlerine sağ salim dönmeyi başarmışlardı. Al Reinert’in “Apollo 13”ten altı yıl evvel kurguladığı

belgeseli “İnsanlık İçin” ise tek bir uzay macerasını değil; sınırları dahilinde elini uzatabileceği tüm maceraları bir potada eritmek için çabılıyor. Ay arka planlı son saniyelerinde ise kendini ‘insanın uzay macerası’nda yaşamını yitiren tüm insanlara adadığını ilan ediyor.

“İnsanlık İçin”, John F. Kennedy’nin meşhur konuşmasıyla açılıyor. Bu konuşmanın anafikri elbette ki modernitenin en sağlam temelini orantılı bir biçimde övüyor. Artık kendi gezegeninden taşmak üzere olan, -emelleri dünyevilikle bütünüleşik olsa da- sözcüklerin muhtevisyatını genişletmekten hoşlanan insanoğlu için halen keşfedilmesi elzem bir irfan var. Ancak o irfan o kadar yükseklerde ki, insanoğlunun bu kez hem somut hem de soyut anlamda her zamankinden daha yükseğe zıplaması gerekiyor. Belki kolay ifade edilir olmayan bir inançla, belki de sadece içgüdülere güdümlü saf bir merakla... Ne olursa olsun... Bunu yapmamız; daha fazla anlam kazandırmamız ve de daha anlamlanmamız gerekiyor. Reinert’in belgeseli de tam olarak bu anlamlandırma çizgisi üzerinde ilerliyor ve ilgisine, sıfırdan bir ‘tecrübe etme projesi’ takdim ediyor. Sanki bütün bunların hiçbiri yaşanmamış gibi... Sanki tüm olanları belgesel seyrimize eşzamanlı olarak içselleştirebiliyormuşuz gibi...

Tam bu noktada Reinert’in metodolojisinden bahsetmemiz lüzumlu olacaktır. “İnsanlık İçin”, aslında konu hakkında az çok malumatı olan herkesin aşına olduğu ‘kayıtların’ kurgulanmasıyla iskeletlenmiş bir belgesel. Takdire en çok mazhar olan tarafı ise kayıtlardan çıkardığı ritim ve bu ritimden aldığı güçle tüm meseleyi öyküleme becerisi... Reinert, tamamen bilimsel amaçlarla kayda alınmış görsellerden kimi anlarda iflah olmaz bir biçimde dramatik; yeri gelince ise ziyadesiyle eğlenceli bir bilim’kurgu’ ortaya çıkarıyor. Dünyada başlayan, ayda zirvesine ulaşan ve dünyaya dönüşle birlikte son bulan bir duygular silsilesi... İşin en büyüleyici tarafı ise bu ‘kurgu’nun tamamıyla gerçek olmasından ileri geliyor elbette.

Dünyaya birkaç kilometre yukarıdan bakma fikri en azından tarihin bu diliminde ‘sıkıcı’ olarak anılmayacak, bu kesin. Sadece bu bakışla bile merak uyandıracaktır. Halbuki “İnsanlık İçin” artık dünyayı eskisinden çok daha hızlı tükettiğimiz bu dönemlerde başka pencerelerin halen açık olduğunu gösteriyor hepsine ek olarak. Stephen Hawking, canlılığın sürebilmesi için mutlaka başka türlü ve taze hülyalara endekslenmiş bir yaşam arayışına girmemizi öneriyor sıkça. “İnsanlık İçin”, hem yakın geçmişte atılan adımların mamurluğuna referans olurken hem de gelecek için umut veriyor; kendini insan türüne atfediyor.

MOD

Gezi direnişi esnasında bir yazımızı **Deniz Tarsus**'un "#occupyGEZI" filmine ayırmıştık. Yılın son yazısında da Tarsus'un kurmaca kısa filmi **"MOD"**a bakıyoruz. Film karanlık bir iklime sahip gelecekten, eski güzel manzaralara bakarak bilimkurgudaki 'doğalcı' eğilime katılıyor.

YÖNETMENLER Deniz Tarsus
YAPIM 2012 Türkiye
SÜRE 10 dk.

ARKA PENCERE'NİN EN KISA KÖŞESİ GENÇ VE MASUM BİRİNCİ YILINI DOLDURUYOR. BİR YAYINDA DÜZENLİ OLARAK KISA FİLM KÖŞESİ hazırlamak, köşe ufak bile olsa görüldüğü kadar kolay değil. Yazılabilecek sayısız kısa film klasiği, her sene çekilen yerli/yabancı dağ gibi film var, bir yol haritasına sahip olmak zorunlu.

Bir yön olması açısından gündeme döndük yüzümüzü ve çoğunlukla gündeme paralel filmlerin izini sürdük. Mesela Gezi direnişi esnasında Gezi yazılarından birini Deniz Tarsus'un #occupyGEZI filmine ayırmıştık. Yılın son yazısında da Tarsus'un kurmaca kısa filmi "MOD"a bakıyoruz.

Gökyüzü gizemli araçlarla dolu farklı bir İstanbul karşılıyor bizi filmde. Steampunk tadı veren Galata'da gaz maskeli bir genç tarihi bir yapıda düş makinesine bağlanıyor. 'Düş gördüren kişi' özenli kostümü, takıları ve bilge sesiyle Ali Düşenkalkar'dır. Her gelen geleceği düşüyor olmalı ki, gencin geçmişi teknelerine

nostaljik bir gezi yapması adamı şaşırtıyor.

Genç Ve Masum'un ilk yazısı Chris Marker'a veda niteliğindeki "La Jetée" yazısıydı. Yılın son yazısına konu olan etkileyici "MOD"un esin kaynakları arasında da "La Jetée"yi anmak yanlış olmayacaktır herhalde.

"MOD" karanlık bir iklime ve gökyüzüne sahip gelecekten, eski güzel manzaralara bakarak bilimkurgudaki 'doğalcı' eğilime katılıyor; Gençlerin nostalji yapmak yerine dünyayı değiştirdiği bir dönemde yeni ve canlandırıcı bir şey söylemiyor belki ama filmin distopik tasarımı ve melankolik atmosferi çok iyi.

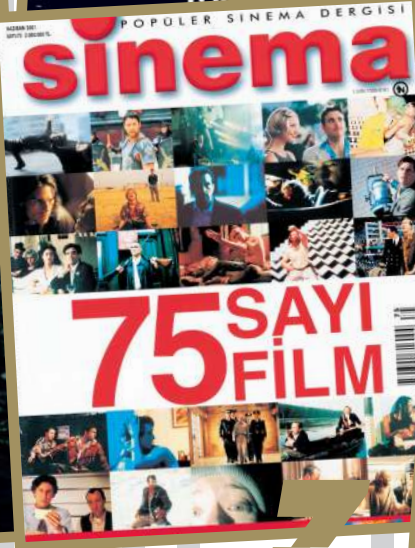
Tarsus'un farklı türler denemeyi sevdiğini biliyoruz, keşke gelecek projelerine yeni bilimkurgular da sıkıyorsa. Distopik bir döneme inat ütöpik adımlar atan cesur bir kuşağın bilimkurguyla düşünmesinden daha heyecan verici ne olabilir? Tarsus'tan başka dünyalar, ilham verici düşler bekliyoruz.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

1- Sayfalar dolusu sinemayı anlattığı için

Zamanında “Sinema” dergisi ‘sinemayı sevmeye nedenlerimiz’ temalı bir dosya hazırlamıştı, o dosya ilham verdi. 19 yıllık yayın hayatı, apar topar ve ansızın sonlandırılan “Sinema” dergisini bizim de SAPIK’ça sevmeye nedenlerimiz var. İlki, 19 yıl boyunca bize her ay sayfalar dolusu sinemayı anlatması tabii...

2- Çağdaş Türkiye sinemasının güncesini tuttuğu için

1990’larda yayın hayatına başladığı zaman Türkiye sineması dibe vurmuştu, sonra atağa kalktı. “Sinema” dergisi de çağdaş Türkiye sinemasına hem tanıklık etti hem de o yenilikçi anlayışı destekledi ve

güncesini tuttu. Açın bakın eski sayılara, derginin son yayın yönetmeni Senem Erdine’nin, şimdilerde sinemamıza yön veren yönetmenlerin saklanası söyleşilerini bulacaksınız.

3- Bir okul olduğu için

Bugün farklı mecralarda yazıları yayımlanan birçok sinema yazarının ilk okulu “Sinema” dergisi... Bunun için, çoğu artık SİYAD üyesi olan yazarlar için “Onlar, ‘Sinema’nın paltosundan çıktı” denilebilir.

4- Nitelikli seyirciye kılavuzluk yaptığı için

Derginin sinema kültürüne sunduğu katkı yadsınamaz. Film izlemeyi çok seven ama üzerine yazı

okumayı aynı derecede sevmeyen bir coğrafyada “Sinema” dergisi bu algıyı da elden geldiğince kırmaya çalıştı. Bugünün dünyasındaki nitelikli seyircinin kültürel birikiminde derginin yoğun emeği olduğunu söylemezsek iki yakamız bir araya gelmez!

5- Bize bir mucizeyi yaşattığı için

19 yıl boyunca kesintisiz bir kültür dergisinin yayın hayatına devam etmesi, sanatı görünürde seven bizim gibi toplumlarda mucizeyle eş anlamlı. “Sinema” dergisi, bize bu mucizeyi yaşattı ve sinemaya olan sevgimizi daha da artırdı. Ne diyelim iyi ki de vardın “SİNEMA”...

ROCK FM 94.5

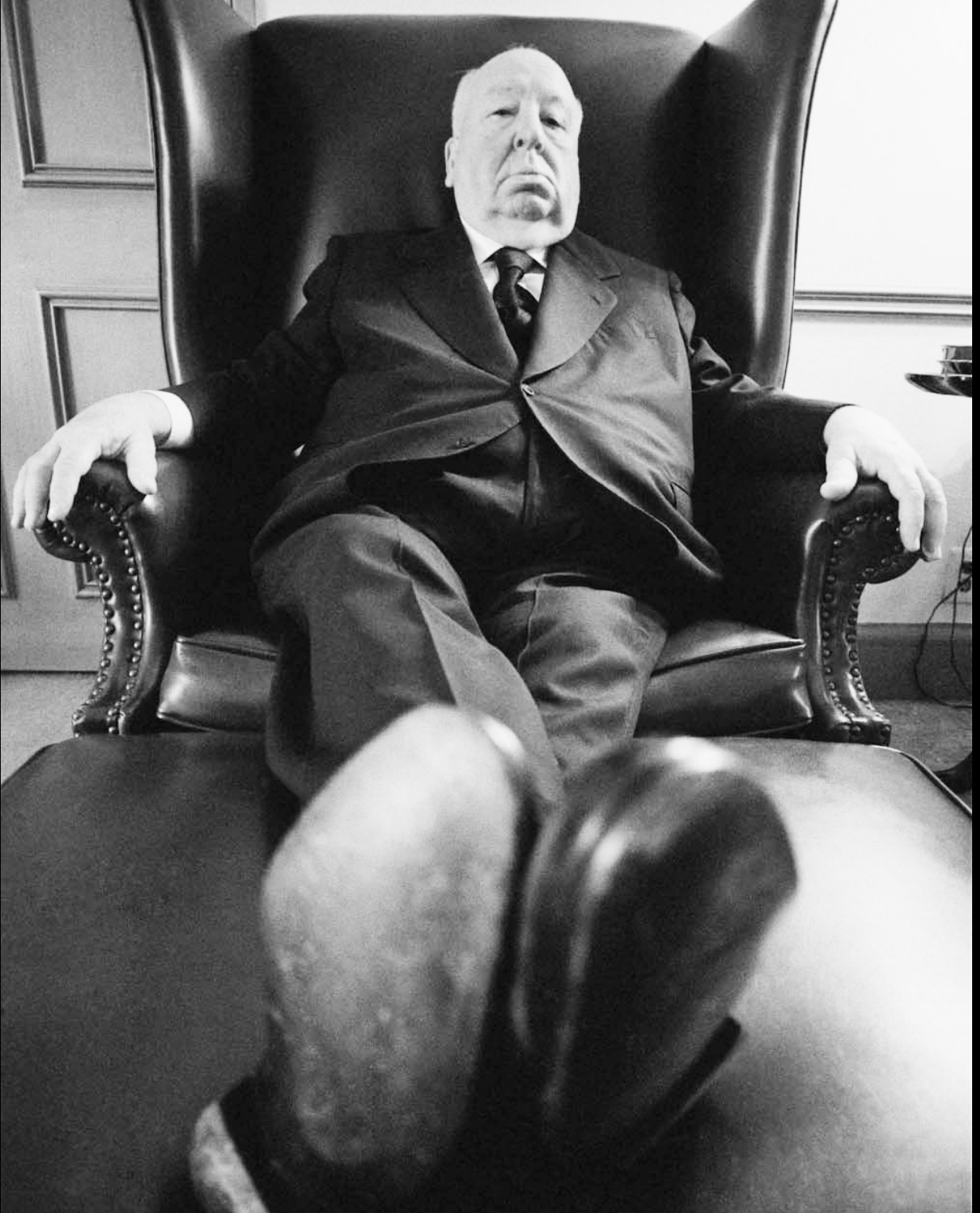
7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ KESİNLİKLE DİNE KARŞI DEĞİLİM, BELKİ BİRAZ İNKARCIYIM O KADAR...” ”

Alfred Hitchcock